

**POLITECHNIKA
GDAŃSKA**

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY

Imię i nazwisko studenta: Ewa Żylińska
Nr albumu: 159743
Studia drugiego stopnia
Forma studiów: stacjonarne
Kierunek studiów: Architektura
Specjalność: Architektura (studia w j. polskim)

PRACA DYPLOMOWA MAGISTERSKA

Tytuł pracy w języku polskim: „Wzajemny wpływ architektury i tańca.
Centrum Tańca w Elblągu”

Tytuł pracy w języku angielskim: “The mutual influence of architecture and dance.
The Dance Center in Elbląg”

Potwierdzenie przyjęcia pracy	
Opiekun pracy	Kierownik Katedry/Zakładu (pozostawić właściwe)
<i>podpis</i>	<i>podpis</i>

Data oddania pracy do dziekanatu:

STRESZCZENIE

Zarówno taniec jak i architektura to dziedziny sztuki. Architektura jest sztuką tworzenia ładu przestrzennego, a jej celem jest zaspokojenie potrzeb ludzi przez kreowanie nowych form i przestrzeni. Każde dzieło architektoniczne powinno odpowiadać zamierzonej funkcji, wymaganiom ekonomicznym i technicznym, ale co bardzo ważne wpływać na obiorców swoją formą architektoniczną. Taniec natomiast jest dziedziną sportu, formą ruchu, ale także rodzajem sztuki, która pozwala tancerzowi na wyrażenie siebie, a widzowi na podziwianie jego spektaklu.

Praca podejmuje temat wzajemnego wpływu architektury i tańca. Celem pracy magisterskiej jest stworzenie budynku, w którym taniec wkracza w sferę architektury, a architektura w sferę tańca, tworząc tym samym jedno dzieło połączone z dwóch dziedzin sztuki. Projektowany obiekt to Centrum Tańca, z funkcjami towarzyszącymi: gastronomiczną, hotelową i biurową, przy ulicy Wodnej na Starym Mieście w Elblągu. Budynek ten stanowiłby pierwsze w Polsce miejsce szkoleń zawodowych tancerzy tańca sportowego, a także miejsce taneczno-rekreacyjne dla mieszkańców Elbląga i turystów. W projekcie architektura ma wpływ na taniec i odwrotnie – taniec na architekturę. Jest to projekt połączenia obu sztuk. Taniec wpływa na ideę architektoniczną, formę i kształt budynku i określa jego funkcje. Obiekt jest symbolem tańca jako sztuki, miejscem rozwoju tancerzy tańca towarzyskiego, a także nową przestrzenią publiczną.

Słowa kluczowe: architektura, taniec, taniec towarzyski, połączenie sztuk, centrum tańca

Dziedzina nauki i techniki, zgodnie z wymogami OECD: nauki inżynierskie i techniczne, inżynieria architektury, inżynieria lądowa

ABSTRACT

Both, dance as well as architecture, are the fields of art. Architecture is an art of creating spatial order with an aim of satisfying peoples' needs by creating new forms and spaces. Every architectural creation shall correspond to its intended function, economical and technical requirements, but most importantly, it shall influence visitors with its architectural form. Dance, on the other hand, is a field of sport, a form of movement, but also an art form that allows the dancer to express themselves and the viewer to admire their performance.

This project deals with the mutual influence of architecture and dance. The aim of the Master's Thesis is to create a building in which dance enters the sphere of architecture, and the architecture enters the sphere of dance; creating one piece of work linking two fields of art. The designed facility is the Dance Center with accompanying amenities: gastronomy, hotel and offices. It is located at Wodna Street in the Old Town of Elbląg. This building would be the first place in Poland dedicated for training professional sport dancers. Moreover, it would serve a purpose as a dance and recreational centre for residents of Elbląg as well as tourists. Throughout this project the architecture influences dance, and vice versa - dance influences the architecture. It is a combination of both art forms. Dance has an impact on the architectural idea, form and the shape of the building; it determines its functions. The facility is a symbol of dance as an art form, it is a development center for ballroom dancers, as well as a new public space. Dance and architecture are art fields. Architecture is an art of creating spatial order, and its aim is to satisfy people's needs by creating new forms and spaces. An architectural work should correspond to its intended function, economic and technical requirements, but, what is very important, influence visitors with its architectural form. Dance, on the other hand, is a field of sport, a form of movement, but also an art that allows the dancer to express himself and a viewer to admire his performance.

Key words: architecture, dance, ballroom dance, combining arts, dance center.

Field of science and technology, in accordance with OECD requirements: engineering and technical sciences, architecture engineering, civil engineering.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP I CEL PRACY	5
2. STUDIUM PROBLEMU	6
2.1 Architektura i taniec jako współlistniejące sztuki	6
2.1.1 Wzajemne relacje architektury i tańca	6
2.1.2 Wpływ architektury na taniec	7
2.1.3 Wpływ tańca na architekturę	7
2.1.4 "Tańczące budynki"	8
2.2 Taniec towarzyski	12
2.2.1 Taniec towarzyski na świecie	12
2.2.2 Tańce towarzyskie	13
2.2.3 Taniec Towarzyski w Polsce	14
2.3 Obiekty architektoniczne o funkcji tanecznej	16
2.3.1 Obiekty szkoleniowe zawodników tańca sportowego w Polsce	17
2.3.2 Przykładowe realizacje budynków o podobnej funkcji	17
2.4 Podsumowanie i wnioski	23
3. UWARUNKOWANIA PROJEKTOWE	25
3.1 Stare miasto Elbląg	25
3.2 Lokalizacja w Polsce i połączenia z innymi miastami	27
3.3 Stan istniejący i potencjał terenu projektowanego	28
3.4 Ustalenia MPZP	29
4. IDEA PROJEKTU	31
4.1 Dane ogólne	31
4.2 Koncepcja zagospodarowania terenu	32
4.3 Koncepcja architektoniczna	32
4.4 Układ funkcjonalny	32
5. ROZWIĄZANIA TECHNICZNE I TECHNOLOGIE	35
5.1 Dane techniczne	35
5.2 Konstrukcja budynku	35

5.3 Rozwiązania budowlano-konstrukcyjne budynku	35
5.4 Warunki i sposób posadowienia	35
5.5 Ochrona przeciwpożarowa	36
5.6 Instalacje	36
5.7 Dostępność obiektu dla niepełnosprawnych	38
6. PODSUMOWANIE	39
WYKAZ POMIESZCZEŃ	40
WYKAZ LITERATURY	46
ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE	48

1. WSTĘP I CEL PRACY

W jaki sposób możemy połączyć dwie dziedziny sztuki jakimi są architektura i taniec? Architektura jest sztuką tworzenia nowych form przestrzennych. A czym jest taniec? Czy w ogóle może mieć jakiś związek z architekturą? Najprostszą definicją tańca jest - ruch ciała do muzyki. Jednak istnieje wiele wy tłumaczeń i definicji czym on tak naprawdę jest. Według K. Jędrzejewskiego: „Taniec to jednocześnie dziedzina sportu i sztuki, związana z ruchem ciała. Wymaga muzycznego tła lub przynajmniej rytmu. W odległych stronach świata dominują różne formy tańca. Każdy styl ma cechy szczególne. Zawsze wymaga giętkości i koordynacji ruchów ciała, a oprócz tego niemałej sprawności i znajomości praw fizyki.”¹. Natomiast Bożena Siedlecka pisze: „Taniec jest mową ciała. W połączeniu z muzyką i rytmem tworzy fenomenalne zjawisko, które na przestrzeni wieków przeszło swoistą metamorfozę, rozwijając się w rozmaitych kierunkach, objawiając w różnorodnych formach i stylach. Taniec, element dziedzictwa kultury, jest dziś naszą własnością i źródłem idei. Jego wartości estetyczne wraz z warstwą treściową tworzą język ciała, który, by mógł wyrażać, być sugestywnym, doprowadzać należy do perfekcji”². Niewątpliwie definicja tańca jest wielopłaszczyznowa. Taniec jest formą ruchu, dziedziną sportu, także rodzajem sztuki, która pozwala tancerzowi na tworzenie dzieła, a widzowi na podziwianie go.

Celem niniejszej pracy magisterskiej jest zaprojektowanie budynku, który podejmuje temat wzajemnego wpływu architektury i tańca. Główną ideą projektu są wzajemne relacje tych dwóch elementów, które jakże wiele mogą do siebie wносить. Zarówno architektura jak i taniec to pojęcia o bardzo szerokim znaczeniu, pozwalającym na dużą twórczość artystyczną – od idei twórczej, poprzez koncepcję, funkcję, formę budynku, a później percepcję dzieła architektonicznego. Mogą one w sposób dosłowny lub symboliczny przenosić swoje cechy nawzajem.

Zaprojektowana forma budynku jest dynamiczna – „tańcząca”. Poszczególne kondygnacje obiektu są powysuwane względem podstawy w różnych kierunkach, tworząc tym samym „tańczącą sylwetę”, jak tancerz ekstremalnie izolujący poszczególne części ciała w czasie tańca. Obiekt swoją „taneczną” architekturą ma stworzyć niepowtarzalny element przestrzeni miasta i jednoznacznie sugerować jego funkcję w środku – centrum tańca.

Projektowany budynek mieści w sobie centrum szkoleniowe tancerzy tańca sportowego. Miasto Elbląg to obecnie siedziba Federacji Tańca Sportowego i nazywane jest „stolicą polskiego tańca”. Zaprojektowane Centrum Tańca byłoby nową siedzibą federacji, miejscem do trenowania tancerzy oraz organizowania szkoleń. Z pewnością byłby to ogromny czynnik rozwoju zawodników. Funkcja budynku zapewniłaby im dostęp do różnego rodzaju sali treningowych, sportowych oraz gabinetów opieki zdrowotnej. Stworzenie na Starym Mieście Centrum Tańca spowodowałoby podniesienie prestiżu zarówno tańca towarzyskiego w Polsce jak i miasta.

¹ K. Jędrzejewski: *Na ścieżkach wiedzy*, Encyklopedia 100 tańców, Bellona, Warszawa 2009, s.7

² Siedlecka B., W. Biliński: *Taniec w edukacji dzieci i młodzieży* – podręcznik dla nauczycieli, AWF, Wrocław 2003, s.5

2. STUDIUM PROBLEMU

2.1 *Architektura i taniec jako współistniejące sztuki*

Sztuka według słownika języka polskiego to dziedzina ludzkiej działalności artystycznej, wyróżniana ze względu na związane z nią wartości estetyczne, zwłaszcza piękno, a jej wytwory stanowią trwały dorobek kultury³. Tak samo jednak jak z definicją tańca, sztuka próbowała być tłumaczona na niezliczoną ilość sposobów. Nie istnieje ogólnie przyjęta jedna poprawna definicja sztuki. Jest to dziedzina o szerokim znaczeniu, bezgraniczna, rozwijana w sposób ciągły na przestrzeni wieków. Sztuka spełnia rozmaite funkcje - estetyczne, komunikacyjne, społeczne, dydaktyczne, czy terapeutyczne. Sztuką może być wszystko co nas otacza.

Pewnym jest, że powstałe dzieło sztuki wzbudza w odbiorcy przeżycia – zachwyca, wzrusza, wstrząsa. Charakterystycznym elementem współczesnej sztuki, jest tworzenie połączeń między wieloma dziedzinami artystycznymi i dążenie do przekraczania granic poszczególnych sztuk. Skrajnym przejawem takich działań w relacji muzyczno-architektonicznej są próby stworzenia syntetycznych dzieł – tak pisze w swojej pracy doktorskiej odnośnie inspiracji muzycznych w architekturze Justyna Borucka⁴.

2.1.1 *Wzajemne relacje architektury i tańca*

Zarówno muzyka jak i taniec, będący bezpośrednio i ściśle związany z muzyką, mogą tworzyć z architekturą wzajemne relacje. Architektura i taniec mają na pozór odmienny charakter, lecz obie są formami sztuki wizualnej opartymi na trójwymiarowym projekcie. Taniec dodatkowo pozwala na doświadczenie na psychikę ludzką za pomocą dźwięków. Analizując dokładniej, każda z tych sztuk ma inną budowę: muzyka składa się z rytmu, melodii, harmonii, a także dynamiki i barwy dźwięku; a taniec z muzyki i jej wszystkich elementów, a dodatkowo techniki ruchu, relacji partnerskiej, choreografii, czy pozycji sylwetki tancerza; głównymi elementami architektury są natomiast forma, funkcja i konstrukcja. Można jednak stwierdzić, że każdy z tych elementów, w obu dziedzinach sztuki, mogą współistnieć ze sobą i tworzyć pełne dzieło. Dodatkowo obydwie są oparte na współpracy: w architekturze występuje połączenie miejsca i struktury, w choreografii muzyki i ruchu.

Podobieństwa między choreografią a architekturą oscylują między tym, co oczywiste, a tym, co wymyślone. W przeciwieństwie do architektury taniec podlega ludzkim zmiennym, które z natury są nieprzewidywalne. Choreografia jest zależna od tancerza i dlatego podlega wielorakim interpretacjom. Każdy tancerz ten sam układ taneczny prezentuje w zupełnie inny sposób. Z kolei dzieło architekta jest to zwykle niezmienny w swojej statyczności, stały budynek. Nieliczni architekci podejmują wyzwanie wprowadzenie swojego budynku w ruch – tak zwana architektura kinetyczna. Mimo to projekt architekta jest nie mniej spontaniczny i ekspresyjny niż projekt tancerza, jakim jest tworzenie jego tanecznego spektaklu⁵.

³ Szymczak, M.: *Słownik Języka Polskiego tom III*, Warszawa: PWN, 1981, s. 428

⁴ Borucka J.: *Inspiracje muzyczne we współczesnej architekturze*, praca doktorska, Politechnika Gdańska, 2007, s. 68

⁵ Mattingly, K.: *Deconstructivists Frank Gehry and William Forsythe: De-Signs of the Times*. Dance Research Journal, 1999,

2.1.2 Wpływ architektury na taniec

Architektura jest sztuką kształtowania przestrzeni, wyrażającą się w projektowaniu, wznoszeniu, artystycznym kształtowaniu wszelkiego rodzaju budowli⁶. Na architekturę jako sztukę można spojrzeć na wiele sposobów. Według rzeźbiarza Richarda Serra, „różnica pomiędzy sztuką, a architekturą polega na tym, że architektura służy jakiemuś celowi”⁷.

Jest to dziedzina, która otacza bezpośrednio człowieka od wieków. Obiekty architektoniczne minionych epok charakteryzuje to, że zawarta w nich idea dostrzegalna jest przez odbiorcę na wielu etapach podziwiania ich – od wewnątrz i na zewnątrz, z różnych odległości. Każdy obiekt ma coś charakterystycznego i odpowiedniego dla naszej perspektywy. Przykładem może być architektura gotycka, której główną ideą jest strzelistość, lub barokowa, charakteryzująca się dynamizmem bryły. Obserwując z daleka, dostrzegalną formą jest cały obiekt architektoniczny, natomiast z bliższej odległości, stają się nią poszczególne mniejsze części⁸. Postrzeganie dzieła i jego symbolika jest tym, co w dużej mierze jest odpowiedzialne za indywidualizację poszczególnych budynków, tym, co czyni je wyjątkowymi. Często zawarty symbolizm w znaczący sposób wpływa również na możliwość spełniania funkcji poszczególnych budynków. Przykładem może być ratusz miejski. To że jest siedzibą władz, nie wynika tylko stąd, że znajduje się w nim urząd prezydenta miasta. Odpowiada za to również fakt, iż jest to budynek z wieżą, zegarem i prowadzącymi do niego reprezentacyjnymi schodami – charakterystyczny w przestrzeni miasta⁹. Dzięki swojej symbolice, znajdującej się w formie architektonicznej, funkcja ratusza jest z łatwością rozpoznawalna.

Łącząc więc założenie, że architektura służy jakiemuś celowi z założeniem, że za pomocą symboliki budynek spełnia swoją określoną funkcję, można stwierdzić, iż architektura wpływa na taniec, gdy projektowany budynek jednoznacznie ukazuje w swojej symbolice funkcję taneczną. Architektura, a w zasadzie projektant, tworzy dzieło taneczne.

2.1.3 Wpływ tańca na architekturę

Taniec jest sztuką relacji, które wyzwalają wiele emocji zarówno u artystów, jak i widzów spektaklu. Muzyka i ruch to najważniejsze jego aspekty, składające się z niezliczonej ilości mniejszych elementów, jak rytmy, techniki, kroki, umiejętności partnerowania. Wszystkie elementy „dzieła” mogą przyjmować różne konfiguracje wpływające na siebie nawzajem. Potencjał tańca wydaje się być nieskończony, co może być przyczyną nieograniczonych poszukiwań artystów związanych ze sztuką tańca poza granice dyscypliny i tworzenie nowych stylów tanecznych.

Przenikanie tańca na formę architektury może występować w różnych etapach twórczych - mentalnych oraz kompozycyjnych. Na początku w pierwszym etapie projektowym, później w czasie tworzenia koncepcji na poziomie ideowym, jak i w tworzeniu funkcji podporządkowanej tańcu,

⁶ Szymczak, M.: *Słownik Języka Polskiego tom III*, Warszawa: PWN, 1981, s. 74

⁷ Jodidio P.: *Architecture Now!* 3, Kolonia: Tashen, 2008, s. 12

⁸ Mus A., Nowak P.: *Skala i symbolika współczesnej architektury*, Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ, Nauki Humanistyczne, Nr 7 (2/2013), s.76

⁹ Mus A., Nowak P.: *Skala i symbolika współczesnej architektury*, Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ, Nauki Humanistyczne, Nr 7 (2/2013), s.82

następnie w formie architektonicznej i w późniejszej jej percepcji. Może być inspiracją, interpretacją formy lub kompozycji, czy też metaforą. W przypadku funkcji taniec odnosi się w sposób oczywisty do dzieła architektonicznego. Funkcjami o charakterze tanecznym są szkoły tańca lub sale taneczne – treningowe czy widowiskowo-turniejowe. Artysta może również w metaforyczny sposób ukazać taniec w architekturze – w jego formie czy mniejszym elemencie, który może być często trudny do odczytania, jednak stanowiącym idee dzieła¹⁰.

2.1.4 *“Tańczące budynki”*

Na świecie powstała niewielka ilość budynków, ukazujących połączenie tańca i architektury. Bez wątpienia jest to ciężkie wyzwanie, głównie z uwagi na wprowadzenie budynków w taneczny ruch. Cechami, które posiada każdy budynek są stateczność, stabilność i funkcjonalność. To one zwykle są ważniejsze od wartości artystycznej. Potwierdza to duża ilość obiektów architektonicznych wokół nas. Od lat jednak architekci z całego świata projektują budynki niezwykle i oryginalne w swojej formie, dbając przy tym o wszystkie inne aspekty. Pokazują oni światu jaką piękna sztuka może być architektura.

Wyjątkowym i niezwykle utalentowanym artystą pod tym względem jest Frank O. Gehry. Urodził się on 28 lutego 1929 roku w Toronto w Kanadzie. Studiował architekturę na Uniwersytecie Południowej Kalifornii i Urbanistykę na Uniwersytecie Harvarda. W 1962 roku założył własną firmę Frank O. Gehry & Associates. Architekt ten reagując na prostą i często formalną modernistyczną architekturę, zaczął eksperymentować z niezwyklej ekspresyjnymi formami i szukać osobistego wyrazu. Już w swojej wczesnej pracy zawodowej zbudował unikalne, dziwaczne struktury, które podkreślały ludzką skalę i integralność kontekstową. Zdolność Gehry'ego do podważania oczekiwań widza co do tradycyjnych materiałów i form doprowadziła go do połączenia go z ruchem dekonstruktywistycznym w architekturze. Pod koniec lat 90. charakterystycznym stylem Gehry'ego stały się budynki przypominające falistą rzeźbę o swobodnych formach. Ta forma prawdopodobnie osiągnęła pełnię w projekcie Muzeum Guggenheima (1991–1997) w Bilbao w Hiszpanii. W tym projekcie Gehry połączył zaokrąglone formy tytanu z połączonymi masami wapienia, aby stworzyć rzeźbiarskie osiągnięcie inżynierii. Później w ramach projektu Experience Music (1995–2000) w Seattle przedstawił on kolejne swoje dzieło - Museum of Pop Culture. Zbudowano je ze sfabrykowanej stalowej ramy owiniętej kolorową blachą. Konstrukcja, według architekta, była wzorowana na kształcie gitary. Kolejnym przykładem architektury Franka Gehry'ego jest „Tańczący dom”. Powstał on w 1996 roku na jednym z krańców czeskiej Pragi, nad Wełtawą i zajmuje przestrzeń znajdującą się pomiędzy zabudowaniami w stylu gotyckim, barokowym, a także budowlami w stylu art nouveau. Dom swym kształtem przypomina tancerzy. Dwie smukłe części budynku przywodzą na myśl tańczącą parę i doczekały się nawet filmowych imion: Ginger i Fred, które miały nawiązywać do słynnej pary tancerzy.

¹⁰ Borucka J.: *Inspiracje muzyczne we współczesnej architekturze*, praca doktorska, Politechnika Gdańska, 2007, s. 72

Chociaż opinie krytyków są czasami podzielone co do jego radykalnych struktur, prace Gehry'ego sprawiły, że architektura zyskała popularność popularna i stała się przedmiotem dyskusji¹¹.

Fot. 1 Muzeum Guggenheima w Bilbao, źródło: <https://www.national-geographic.pl> (data dostępu 28.11.2020r.)

Fot. 2 Museum of Pop Culture w Seattle, źródło: [wikimedia.org](http://www.wikimedia.org) (data dostępu: 28.11.2020r.)

¹¹ A. Augustyn: *Frank Gehry Canadian American architect*, <http://www.britannica.com/biography/Frank-Gehry>, (data dostępu 28.11.2020r.)

Fot. 3 Tańczący Dom w Pradze, źródło: www.kvetinarstvi-praha-metamorphosis.cz (data dostępu 28.11.2020r.)

Kolejnym artystą, który podjął bezpośrednią próbę stworzenia tanecznych budynków jest Victor Enrich. Nie jest on architektem, tylko fotografem architektury. Od 2006 roku artysta pracuje nad swoim projektem „City Portraits” - serią cyfrowo zmanipulowanych obrazów, które przekształcają zdjęcia w architektoniczne iluzje. W pracach Enricha budynki ożywają, nadaje im innego znaczenia. Jak wyjaśnia twórca: „Stawiam sobie obowiązek bycia świadkiem miejskiej duszy, podczas gdy zmienia się ona ze zrozumiałego kształtu w intelektualny eksperyment, zawsze poprzez rozpadnięcie się i przyjęcie nowej objętości, tworząc nowe kształty, jakby były już starsze”. Dobrym przykładem jego twórczości jest zdjęcie z Tel-Awivu „Medusa”. Na fotografii balkony „pączkują”, wyrastają w niekontrolowany sposób i pną się w kierunku słońca. Biała, modernistyczna architektura nabiera nowego, organicznego charakteru. Z kolei w serii zdjęć „Tango” budynek pokazany jest w czterech różnych etapach jego tanecznego ruchu¹².

¹² S. Santos: *Victor Enrich Transforms Architectural Images Into Optical Illusions*, <https://www.archdaily.com/780381/victor-enrich-transforms-architectural-images-into-optical-illusions>, (data dostępu 28.11.2020r.)

Fot. 4 Obraz „Medusa”, źródło: <https://www.archdaily.com> (data dostępu 28.11.2020r.)

Fot. 5 Seria zdjęć „Tango”, źródło: <https://www.archdaily.com> (data dostępu 28.11.2020r.)

2.2 *Taniec towarzyski*

Nieograniczone możliwości sztuki, w tym samego tańca, wykreowały ogromną ilość stylów tanecznych - od baletu, przez taniec współczesny, hip-hop, aż po dancehall i wszystkie ich pochodne. Dzięki temu artyści jakimi są tancerze mogą wybierać dla siebie idealne narzędzia, jakimi są techniki ruchu i rodzaje muzyki, w których czują się najlepiej. W niniejszej pracy zgłębiony zostanie temat stylu tanecznego jakim jest taniec towarzyski.

2.2.1 *Taniec towarzyski na świecie*

Taniec według niektórych źródeł jest prawdopodobnie najstarszą dziedziną sztuki. Była to popularna rozrywka już w starożytności. W Azji i Afryce miał on znaczenie religijne, jako forma rytuałów¹³. W kulturze europejskiej taniec traktowany jest w zupełnie inny sposób. Przez wieki w narodach europejskich powstawały tańce narodowe - ludowe, na przykład polski polonez. Cechą charakterystyczną dla tańca europejskiego jest wyprostowana sylwetka tancerza, który wykonuje skomplikowane kroki, lecz nieznacznie porusza głową, rękami i ciałem.

Taniec towarzyski wywodzi się z tańców salonowych i zabaw ludowych z początku XX wieku. Przełom w rozkwicie tańca towarzyskiego nastąpił dzięki muzyce jazz, która stała się bardzo popularna w latach 20. Zaczęły wtedy powstawać nowe style taneczne.¹⁴

Zainteresowanie tańcem towarzyskim zaczęło dodatkowo wzrastać, gdy pojawiły się turnieje. Pierwszy odbył się w 1892 roku w Nowym Jorku. Natomiast pierwsze mistrzostwa świata miały miejsce w Paryżu w 1909 roku¹⁵. Początkowo turnieje odbywały się bez ściśle określonych zasad, a pary były często łączone z amatora i zawodowca. Dopiero w 1921 roku w Anglii zorganizowano pierwsze turnieje z podziałem na pary zawodowe i amatorskie. W roku następnym ogłoszono pierwsze zasady związane ze statusem tancerza zawodowego i amatora. Mistrzostwa Świata są regularnie organizowane od 1922 roku, z wyjątkiem okresu II wojny światowej. W latach 40. XX wieku w Wielkiej Brytanii, która była wtedy kolebką specjalistów i tancerzy w tańcu towarzyskim, zajęto się uporządkowaniem nowych trendów tanecznych, tworząc zasady teoretyczne i zestawy kroków, nazywane standardami stylu międzynarodowego¹⁶.

Obecnie na turniejach tańca towarzyskiego pary prezentują swoje umiejętności w dwóch stylach tanecznych, w 10 tańcach:

- tańcach standardowych – walc angielski, tango, walc wiedeński, foxtrot, quickstep;
- tańcach latynoamerykańskich – samba, cha-cha-cha, rumba, paso doble, jive.

¹³ M. Rościszewski, *Tańce salonowe*, Warszawa 1904, s.10

¹⁴ *Taniec towarzyski*, https://pl.wikipedia.org/wiki/Taniec_towarzyski, (data dostępu 25.11.2020r.)

¹⁵ O. Kuźmińska, *Taniec w teorii i praktyce*, Poznań 2002, s.148

¹⁶ J.Piasecki, *Amatorski ruch tańca towarzyskiego we Wrocławiu w latach 1952-1994*, Wrocław 1995, s.15

Fot. 6 Zdjęcie pary tańczącej na turnieju tańca, źródło: <http://twistservice.pl/> (data dostępu 28.11.2020r.)

2.2.2 Tańce towarzyskie

Każdy z wymienionych wyżej tańców ma zupełnie inną historię, powstawał w innych czasach, często w zupełnie odmiennych kulturach i wywodzi z różnych części świata. Tańce różnią się schematem ruchów, charakterem i co szczególnie ważne – muzyką.

Walc wiedeński – był to pierwszy walc, pojawił się on już w XVIII wieku i wywodzi z ludowych tańców niemieckich. Taniec ten zyskał miano najpopularniejszego tańca XIX wieku, a znani kompozytorzy, tacy jak Schubert, Lanner czy Strauss, sprawili, że stał się symbolem Austrii i Wiednia i został nazwany walcem wiedeńskim.¹⁷

Walc angielski - narodziny tego tańca związane są z rewolucją taneczną początku XX wieku. Angielscy nauczyciele tańca ustalili nowy styl tańczenia zwany angielskim. Oparty on był na naturalnym ruchu ciała i prawach mechaniki ruchu¹⁸.

Tango – taniec ten pochodzi z Argentyny, ale wywodzi się z tradycji hiszpańskich. Początkowo tango było bardzo ekspresyjne i dynamiczne, ale po popularyzacji w Europie na początku XX wieku powstała także jego łagodniejsza forma – europejska, tańczona dzisiaj na turniejach¹⁹.

Foxtrot i quickstep – około 1912 roku powstał najpopularniejszy taniec XX wieku – foxtrot. Jego nazwa pochodzi od twórcy tego tańca – Harry'ego Foxa. Następnie angielscy nauczyciele tańca na

¹⁷ M. Wieczysty, *Tańczyć może każdy*, s.105-111

¹⁸ M. Wieczysty, *Tańczyć może każdy*, s.36-37

¹⁹ R. Stojanowski, *Działalność pani Beaty Lichtarskiej*, Wrocław 1987, Biblioteka Skiby (Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy we Wrocławiu), maszynopis, k.10

Kongresie Tańca Towarzyskiego w Blackpool wprowadzili szybszą odmianę foxtrota – quickstepa²⁰. Po I wojnie światowej popularne stały się w Europie tańce: shimmy i charleston, które wywarły duży wpływ na obecną formę quickstepa²¹.

Samba - jest to narodowy taniec Brazylii. W Europie pojawiała się w 1914 roku. Z początku nie zdobyła popularności. Dopiero po II wojnie światowej nastąpił okres rozkwitu tego tańca w Europie.

Cha cha cha – pierwsze melodie i rytmy cha cha cha pojawiły się w Stanach Zjednoczonych i w Europie dopiero w latach pięćdziesiątych XX wieku. Forma taneczna cha cha cha została ustalona po raz pierwszy w roku 1953. Powstanie tego tańca wiąże się z połączeniem muzyki kubańskiej z jazzową, co dało narodziny muzyce zwanej mambo. Natomiast triple mambo stało się podstawą cha cha cha²².

Rumba - powstawała około 400 lat temu wśród niewolników murzyńskich przywiezionych na Kubę. W Europie pojawiła się po raz pierwszy w Paryżu w latach 1927 – 1929, gdzie jednak nie zdobyła większego uznania. Podobnie było w Londynie w latach trzydziestych. Dopiero w 1947 roku rozpowszechniona została „the Cuban Ballroom” rumba, która ostatecznie przyjęła się w turniejach tańca²³.

Paso doble - Paso doble to hiszpański taniec i muzyka. Tematycznie ma przypominać walki toreadorów z bykami.

Jive - taniec ten tworzył się od początków XX wieku. W 1937 pojawiła się odmiana jazzu – swing, dzięki któremu rozwinął się taniec zwany „jitterburg”. Później najlepsi angielscy nauczyciele tańca opracowali nową wersję tego tańca, tworząc w ten sposób jive’a²⁴.

2.2.3 *Taniec Towarzyski w Polsce*

Obecnie w Polsce taniec towarzyski nie jest bardzo znaną formą taneczną. Wiele ludzi nie uważa tej dyscypliny za formę rywalizacji sportowej i turniejowej, jedynie za formę dodatkowych zajęć o charakterze rekreacyjnym. Jednak istnieją w Polsce dwa związki sportowe tańca towarzyskiego (PTT – Polskie Towarzystwo Taneczne i FTS- Federacja Tańca Sportowego). W Polsce znajduje się ponad 400 klubów tanecznych dwóch federacji, do których należy od kilku do kilkudziesięciu par sportowych. Siedziba Polskiego Towarzystwa Tanecznego mieści się w Krakowie, natomiast Federacji Tańca Sportowego w Elblągu.

²⁰ R. Stojanowski, *Działalność pani Beaty Lichtarskiej*, Wrocław 1987, Biblioteka Skiby (Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy we Wrocławiu), maszynopis, k.13

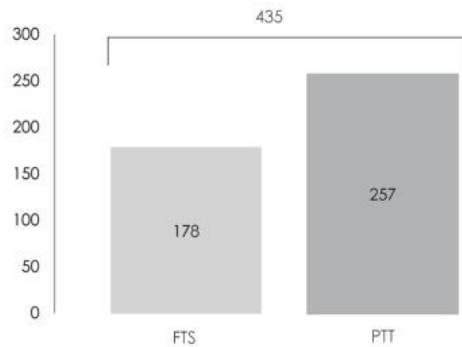
²¹ M. Wieczysty, *Tańczyć może każdy*, s.313-315

²² M. Wieczysty, *Tańczyć może każdy*, s.145-152

²³ M. Wieczysty, *Tańczyć może każdy*, s.133-135

²⁴ M. Wieczysty, *Tańczyć może każdy*, s.205-208

WYKRES - ILOŚĆ KLUBÓW W FEDERACJACH

* dane liczbowe z oficjalnych stron internetowych federacji:
 - <https://baza.fts-taniec.pl/web/v/kluby>
 - <https://baza.taniec.pl>

Fot. 7 Wykres przedstawiający ilość klubów w Polsce, grafiki autorskie

CZŁYBA KLUBÓW W WOJEWÓDZTWACH

LICZBA KLUBÓW FTS W WOJEWÓDZTWACH

MIASTA-SIEDZIBY FEDERACJI TAŃCA W POLSCE

Elbląg - siedziba Federacji Tańca Sportowego (FTS)
 Kraków - siedziba Polskiego Towarzystwa Tanecznego (PTT)

Fot. 8 Mapy przedstawiające liczby klubów tanecznych w Polsce, grafiki autorskie

Definicję tańca sportowego określają przepisy. Według „Przepisów rywalizacji w sporcie tanecznym” FTS: „Sport taneczny to sport drużynowy, jest to taniec wykonywany przez drużynę czyli parę - kobietę i mężczyznę (lub grupy par tworzących drużynę) - wspólnie używających określonej techniki tańca, bezkolizyjnego sposobu przemieszczania się po parkiecie oraz interpretacji artystycznej w celu stworzenia widowiska tanecznego wysokiej jakości”²⁵. Przepisy wyżej wymienionej federacji określają również między innymi: rodzaje współzawodnictwa w sporcie tanecznym, rodzaje rozgrywanych turniejów, rodzaje rozgrywanych konkurencji, tempo i czas trwania utworów tanecznych,

²⁵ Przepisy rywalizacji w sporcie tanecznym, <https://www.fts-taniec.pl>, (data dostępu 18.01.2020r.)

stroje turniejowe, zasady rywalizacji i współzawodnictwa, zasady organizowania turniejów oraz sposób ich przeprowadzania.

Podstawowymi celami Federacji Tańca Sportowego są:

1. Organizacja, rozwój i popularyzacja różnych form tańca, a w szczególności tańca sportowego.
2. Podejmowanie działań na rzecz promocji tańca.
3. Organizacja, rozwijanie działalności prowadzącej do utrzymania i podnoszenia sprawności fizycznej społeczeństwa: dorosłych, młodzieży i dzieci.
4. Rozwijanie zamiłowania do systematycznego uprawiania różnych form tanecznych i sportu w różnych środowiskach.
5. Kształtowanie wśród osób fizycznych zrzeszonych w klubach patriotyzmu, dyscypliny i solidarności oraz sumiennego wypełniania obowiązków społecznych i obywatelskich.
6. Pozyskiwanie środków finansowych i przeznaczanie ich na prowadzenie działalności statutowej Federacji²⁶.

Wszystkie te przepisy określone przez federacje pozwalają tancerzom na udział w turniejach tańca różnej rangi oraz zdobywanie punktów do krajowego rankingu, z którego wybierana jest reprezentacja kadry polskiej. Sezon taneczny w Polsce trwa od września do czerwca. Okres wakacyjny przeznaczony jest na szkolenia – najczęściej w formie około dwutygodniowych obozów. Oprócz tego obowiązkowe są systematyczne treningi w każdym tygodniu. Oznacza to, że profesjonalny tancerz powinien trenować cały rok do utrzymania formy. Do osiągnięcia rezultatów trenuje najczęściej codziennie ze swoją partnerką/partnerem po 2-3 godziny dziennie, bierze lekcje indywidualne ze swoim trenerem prowadzącym kilka razy w tygodniu, jeździ na szkolenia trenerów zewnętrznych, bierze udział w szkoleniach kadry polski, jeśli do niej należy, kilka razy w roku. Szkolenia te odbywają się w Elblągu, co kilka miesięcy, najczęściej na sali gimnastycznej Centrum Kultury. Oprócz treningów tańca zawodnicy powinni poprawiać swoją kondycję i sprawność ruchowa ćwiczeniami sportowymi: na siłowni, z trenerem personalnym, biegając czy pływając. Ich sprawność ciała i zdrowie fizyczne oraz psychiczne powinny być kontrolowane przez specjalistów tj. fizjoterapeuta i psycholog sportowy.

Efektom codziennej pracy tancerzy są turnieje tańca. Na nich para musi zaprezentować się z najlepszej strony pod względem: techniki tańca, trudności choreografii, umiejętności partnerowania i prezentacji. Ich występ to jednocześnie rywalizacja sportowa, ale też niesamowity spektakl dla widza, w którym doświadczą niezwykłych wrażeń i emocji. Na parkiecie rozgrywa się w każdej sekundzie sztuka na żywo.

2.3 Obiekty architektoniczne o funkcji tanecznej

Obiektami architektonicznymi o funkcji tanecznej są wszystkiego rodzaju całe budynki mieszczące szkoły tańca, szkoły baletowe, centra taneczne, ale także pojedyncze wnętrza pomieszczeń przeznaczone na sale taneczne.

²⁶ Statut Federacji Tańca Sportowego, <https://www.fts-taniec.pl>, (data dostępu 18.01.2020r.)

2.3.1 Obiekty szkoleniowe zawodników tańca sportowego w Polsce

Oczywisty jest fakt, że aby zawodnicy mieli możliwość efektywnego trenowania i rozwoju, potrzebne są jak najlepsze warunki do ćwiczeń. Niestety w Polsce obiekty w których odbywają się treningi tancerzy to przearanżowane tymczasowe obiekty o głównej innej funkcji, jak na przykład: wynajmowane lokale usługowe zaaranżowane na kluby tańca, które gwarantują zwykle dobre warunki techniczne, jednak wielkość sali jest niewystarczająca; hale sportowe, których plusem jest, że rozmiarem odpowiadają minimalnym wymiarom parkietu turniejowego; sale gimnastyczne w szkołach, będące zwykle za małe i nieprzystosowane pod względem parkietu; czy też przearanżowane sale konferencyjne. Powyżej wymienione obiekty nie zapewniają tancerzom odpowiednich warunków do rozwoju, ze względu na zły stan techniczny, nieodpowiednią wielkość i nawierzchnię parkietów.

2.3.2 Przykładowe realizacje budynków o podobnej funkcji

Istniejące w Polsce realizacje obiektów o funkcji tanecznej niestety daleko odbiegają od światowych realizacji, które zapewniają ich użytkownikom odpowiednie warunki trenowania, komfort i atrakcyjność przestrzeni, w której się znajdują. Interesującymi przykładami ze świata są:

- **Ballet Memphis, Memphis, USA**

Obiekt szkoły baletowej „Ballet Memphis” został zaprojektowany przez *Archimania* i od 2017 stał się nową placówką szkoły tańca, znajdującej się w Memphis w USA. Wcześniejsza szkoła przerosła swoją obecną przestrzeń i przeniesiona została do tętniącej życiem dzielnicy sztuk, w samym sercu miasta. Jest to jedyny w swoim rodzaju obiekt, który otwiera się na społeczność poprzez duże okna i dziedzińce publiczne między poszczególnymi salami tanecznymi. W tym dwupiętrowym budynku mieszczą się miejsca dla profesjonalnej szkoły baletowej oraz sale lekcyjne do nauki tańca dla młodzieży z okolicy. Budynek ma angażować społeczność w taniec, ruch, samopoznanie i łączność.

Fot.9 Wnętrze Sali tanecznej, źródło: archdaily.com, (data dostępu 20.01.2020r.)

Zewnętrzna forma, złożona z warstw szkła, perforowanej miedzi i dużej ilości kontrastującego metalu naśladuje pozytywkę. Zwiewne ekrany i wgłębienia elewacji budynku symbolizują aktywność ruchową tancerzy. Ciepłe i neutralne materiały oraz chłodne kolory są również używane do odzwierciedlania ruchu. Perforowany ekran miedziany naśladuje istniejącą historyczną krawędź ulicy.

Fot.10 Widok z ulicy, źródło: archdaily.com, (data dostępu 20.01.2020r.)

Budynek daje społeczności możliwość relacji z baletem poprzez dziedzińce zewnętrzne i kawiarnię. W najbardziej wysuniętym na wschód projekcie znajduje się sklep z kostiumami, którego okno ekspozycyjne pełni również rolę miejsca mini-performance. Taniec i architektura koncentrują się na ruchu i przestrzeni. Celebrowanie tych dwóch dyscyplin poprzez ten projekt poprawia rozwój przestrzeni rozrywkowych i dzielnic mieszkaniowych w okolicy²⁷.

Fot.11 Schematyczny rzut, źródło: archdaily.com (data dostępu 20.01.2020r.)

²⁷ Ballet Memphis / archimania, ArchDaily., 2018, <https://www.archdaily.com/887483/ballet-memphis-archimania>, (data dostępu 16.01.2020r.)

- **Centrum Sztuk Kreatywnych Perry'ego i Marty'ego Granoff, Brown University, USA**

Centrum sztuk kreatywnych Perry'ego i Marty'ego Granoffa, zaprojektowane przez *Dillera Scofidio + Renfro*, otwarte zostało w 2011 roku na semestr wiosenny w Brown University w Stanach Zjednoczonych. Wielkość obiektu zapewnia przestrzeń do występów, wystaw i instalacji, a amfiteatr zewnętrzny daje elastyczność niezbędną do pracy artystów.

Budynek składa się z sześciu półpoziomów. Trzy początkowe piętra zostały przedzielone w połowie długości budynku, a następnie przesunięte. To celowe niedopasowanie zapewniło unikalne połączenie między poziomami. Wewnętrzna szklana ścianka o pełnej wysokości jest umieszczona między każdym półpoziomem, ułatwiając wgląd między przestrzeniami budynku, zachowując jednocześnie odpowiednią izolację akustyczną.

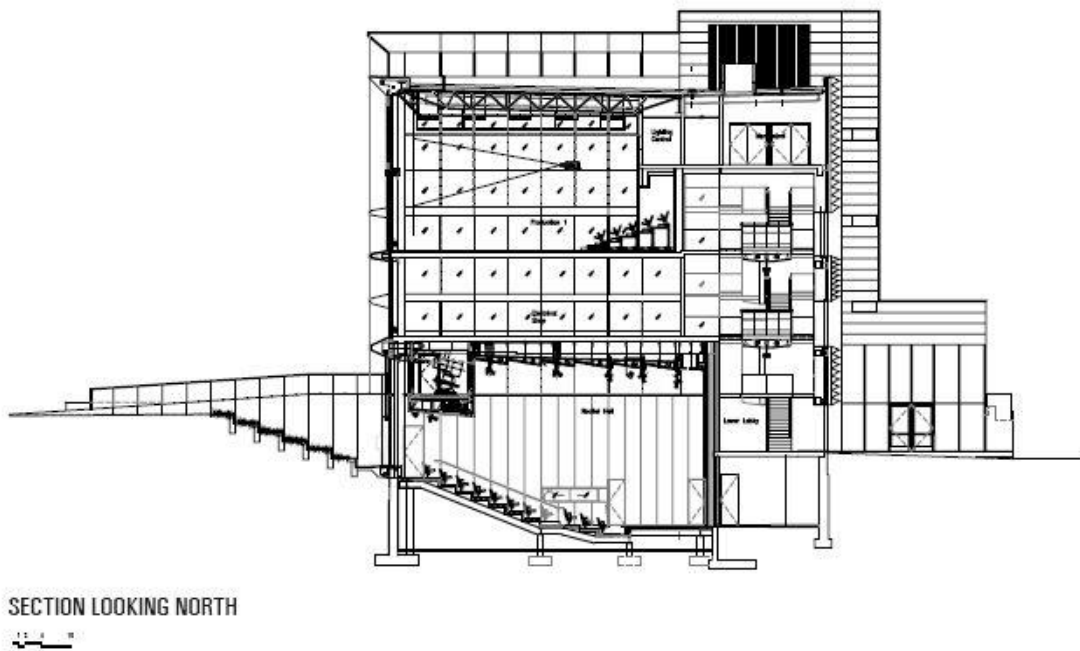
Fot.12 Widok na bryłę, źródło: archdaily.com (data dostępu 20.01.2020r.)

Centrum Granoff wspiera poszczególne dyscypliny artystyczne. Pozwala na rozwój programów i kursów opartych na współpracy artystów i naukowców w celu tworzenia nowych form sztuki, odkrywania nowych podejść do współpracy i poszerzania wiedzy na temat procesu twórczego. W obiekcie znajduje się: sala koncertowa na 218 miejsc; cztery studia do produkcji sztuk, instalacji, sztuk wizualnych, muzyki, audio, wideo i filmu; studio nagrań; pięć studiów projektowych; galerię i inteligentną klasę²⁸.

²⁸ *Perry and Marty Granoff Center for the Creative Arts, Brown University / Diller Scofidio + Renfro, Archdaily., 2011, <https://www.archdaily.com/112338/perry-and-marty-granoff-center-for-the-creative-arts-brown-university-diller-scofidio-renfro>, (data dostępu 16.01.2020r.)*

Fot.13 Wnętrze sali tanecznej, źródło: archdaily.com (data dostępu 20.01.2020r.)

SECTION LOOKING NORTH
1:4

Fot.14 Przekrój przez budynek i amfiteatr, www.architecturalrecord.com (data dostępu 19.03.2020r.)

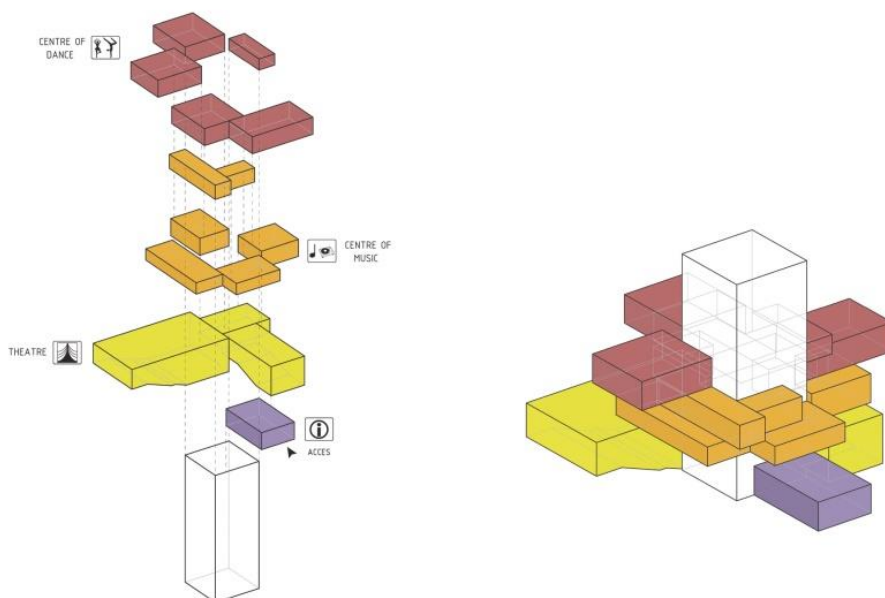

Fot. 15 Widok na amfiteatr zewnętrzny, www.architecturalrecord.com (data dostępu 19.03.2020r.)

- **Ashkelon Music and Dance Center**

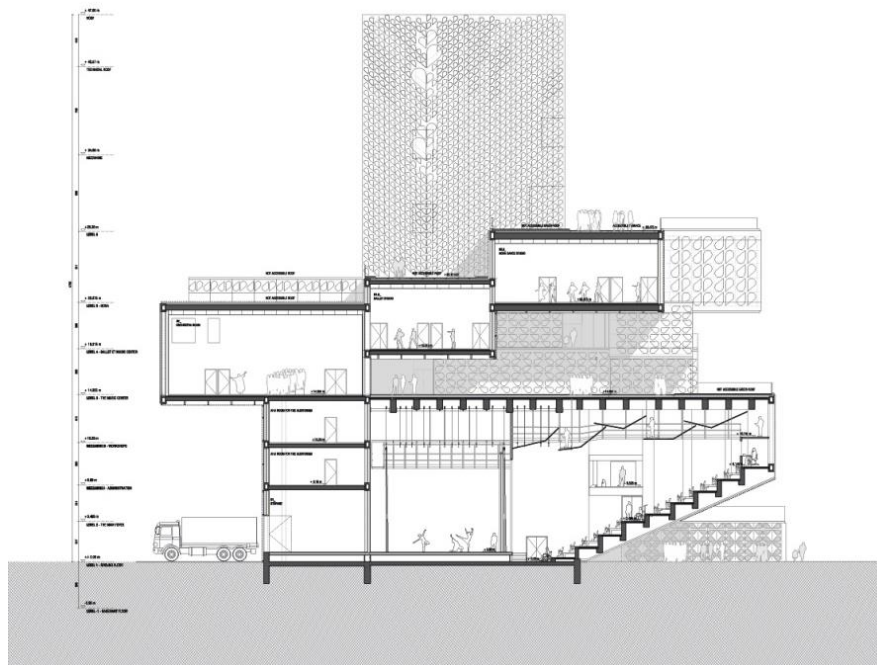
Projekt Centrum Muzyki i Tańca w Ashkelon w Izraelu powstał w 2015 roku. Jego twórcami są: *Manuelle Gautrand Architecture* oraz *Bea architects and Town Planners*. Projekt jest wielofunkcyjnym budynkiem łączącym różne rodzaje obiektów kulturalnych, od centrum sztuki cyfrowej po akademię baletową. Znajduje się w nim szkoła tańca, teatr i przestrzeń do warsztatów sztuki współczesnej. Ponadto projekt obejmuje przestrzeń wystawiennicze i restaurację.

Forma budynku jest rodzajem pionowej rzeźby, w której każdy fragment odpowiada odrębnej funkcji. Połączenie ich pozwala na stworzenie wielu tarasów chronionych przed słońcem, do prezentowania artystycznych prac na zewnątrz i wyświetlaniu instalacji efemerycznych. Wszystkie tarasy są także miejscami do odpoczynku i relaksu. Duży teatr z 500 miejscami spełnia główną funkcję budynku. Ta profesjonalna scena jest przeznaczona do codziennego użytku, zarówno do występów muzycznych i tanecznych, jak i prób. Wszystkie części budynku są bezpośrednio połączone z centralnym rdzeniem, który gromadzi i łączy ze sobą każdego rodzaju publiczność. Wieża jest bardzo ważnym wspólnym miejscem, w którym ludzie będą się spotykać i gdzie będzie można organizować wystawy i prace artystów. Wnętrze jest pełne schodów i wind, a także wielu mostów wokół ogromnej pustki od parteru do szczytu budynku. Oznacza to, że każdy może widzieć z jednego poziomu inny poziom, doświadczając wielu wizualnych wrażeń - perspektyw gromadzących się tam ludzi. Głównym celem projektu było stworzenie tętniącego życiem miejsca.

Fot. 16 Schemat idei formowania budynku, archello.com (data dostępu 19.03.2020r.)

Fasada budynku składa się z metalowych paneli z dużymi otworami; są to piękne okna, które oferują fantastyczne widoki. Stopniowo schodzą po fasadach, jakby chcąc podkreślić pionowy ruch projektu. Następnie wzór przepływa drugim ruchem w sposób koncentryczny wokół budynku, otaczając wszystkie przestrzenie publiczne i krajobraz, umożliwiając wstawianie zieleni i światła oraz inspirując cały projekt mebli ogrodowych²⁹.

Fot.17 Przekrój przez budynek, źródło: archello.com (data dostępu 19.03.2020r.)

²⁹ Ashkelon Music and Dance Center, <https://archello.com/project/ashkelon-music-and-dance-center> (data dostępu 19.03.2020r.)

Fot. 18 i 19 Wizualizacje, źródło: archello.com (data dostępu 19.03.2020r.)

2.4 Podsumowanie i wnioski

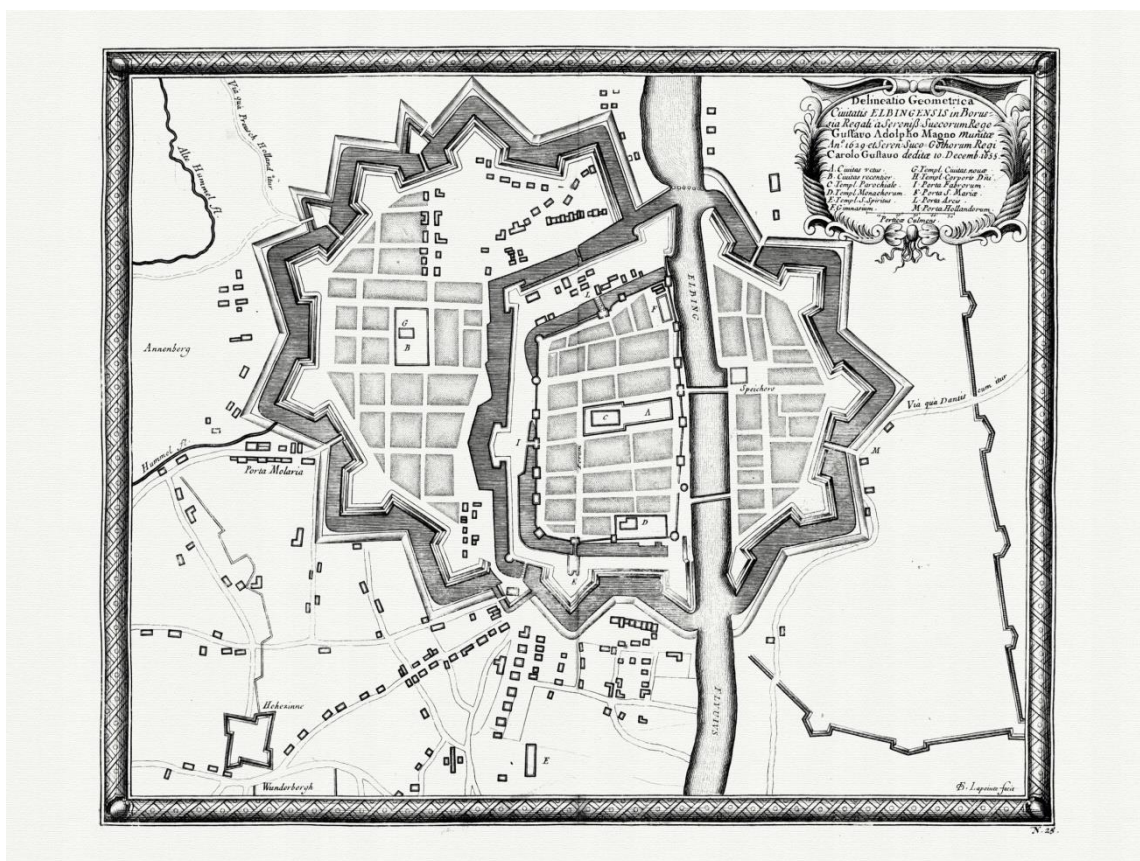
Przeprowadzone studium problemu oraz analiza współczesnych obiektów o podobnej funkcji, pozwala na sformułowanie zasad dotyczących wzajemnego wpływu architektury i tańca w procesie projektowania obiektów architektonicznych w przestrzeni miejskiej. Pewne jest zastosowanie idei przenikania się tych dziedzin sztuki w każdym etapie projektowania – począwszy od idei, po określenie funkcji budynku, kończąc na detalach architektonicznych. Dzięki stworzeniu bryły będącej pod wieloma względami odzwierciedleniem tańca, jako sztuki i sportu, zaprojektowane Centrum Szkoleniowe Tancerzy Tańca Sportowego może stać się idealnym miejscem do trenowania młodych tancerzy. Wprowadzone funkcje w budynku, zgodne z zasadami projektowymi oraz zainspirowane powyższymi przykładami, zapewnią użytkownikom obiektu przestrzenie, w których będą mogli codziennie rozwijać swoją pasję, kontrolować stan zdrowia, spędzać czas wolny i prezentować swoje umiejętności.

Czynnikiem wpływającym na decyzję o lokalizacji projektowanego Centrum Tańca jest głównie lokalizacja siedziby Federacji Tańca Sportowego w Elblągu i odbywanie się tam szkoleń kadry tancerzy, ale także indywidualnie wybrana atrakcyjna lokalizacja na Starym Mieście w Elblągu.

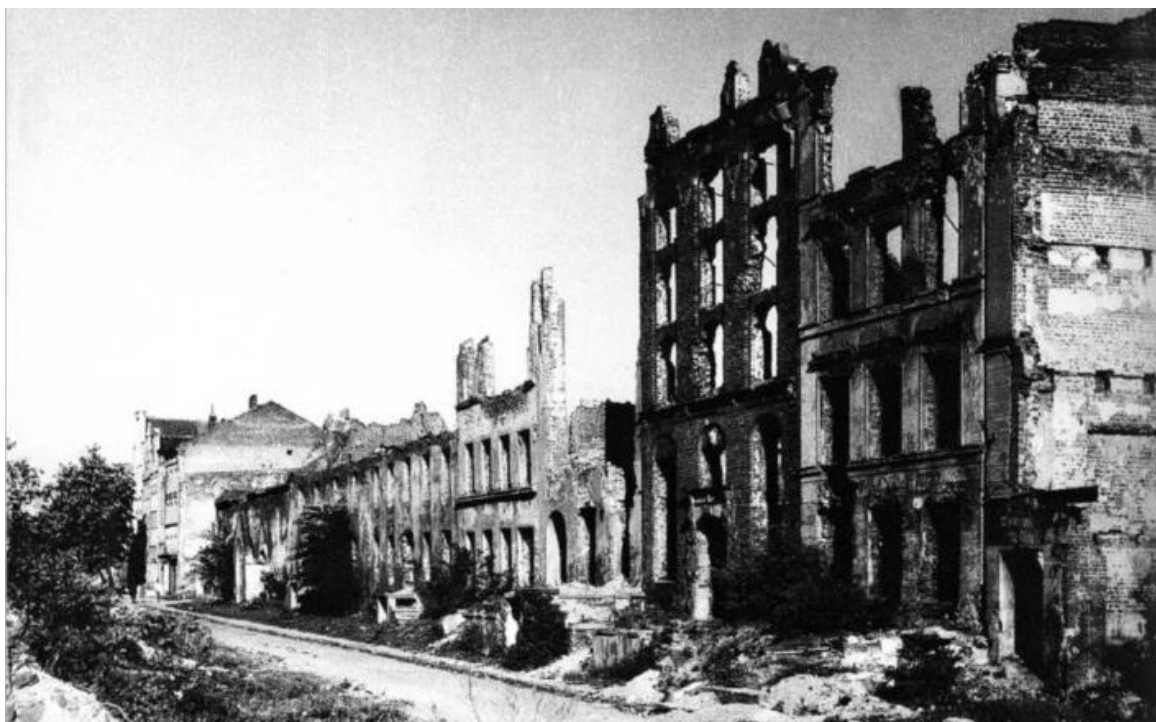
3. UWARUNKOWANIA PROJEKTOWE

3.1 Stare miasto Elbląg

Elbląg jest jednym ze starszych polskich miast, najstarszym miastem w województwie. Historia miasta Elbląg zaczyna się w 1237 roku. Nad brzegiem rzeki Elbląg Krzyżacy założyli zamek obronny, a wokół niego wyrosła osada handlowa. W 1246 roku otrzymała ona prawa miejskie lubeckie. W Elblągu znajdowała się wówczas siedziba krajowych mistrzów Zakonu Krzyżackiego. W XIV wieku miasto było ważnym ośrodkiem portowym i należało do związku miast hanzeatyckich. Dopiero po pokoju Toruńskim w 1466 roku Elbląg wszedł w skład państwa polskiego. Miasto otrzymało liczne przywileje od królów polskich, stało się ważnym portem morskim. Po I rozbiore Polski w 1772 roku Elbląg został wcielony do państwa pruskiego. Ożywienie miasta nastąpiło w XIX wieku. Elbląg znalazł się na szlaku kolejowym. Do eksploatacji przekazany został Kanał Elbląski. Powstały zakłady, m.in. browar, fabryka cygar, lokomotyw i samochodów. Szczególne znaczenie dla miasta miała jednak stocznia, założona przez Ferdynanda Schichau.

Fot. 20 Elbląg 1696r, autor: Erik Dahlbergh, źródło: artinfo.pl (data dostępu 25.11.2020r.)

Fot.21 Fotografia Elbląga po II WŚ, źródło: foto.elblag.net (data dostępu 20.01.2020r.)

Po II wojnie światowej miasto wróciło do Polski. Wskutek działań wojennych Elbląg został zniszczony w około 65 procentach. Szczególnie ucierpiało Stare Miasto. Zaciekle walki obróciły zabytkową zabudowę Starego Miasta w gruzy. Całkowite zniszczenia zabudowy tej dzielnicy sięgały 95 %. Pod koniec lat 40. podjęto decyzję o rozebraniu pozostałych ruin, a resztki cegieł przewieziono na potrzeby odbudowy Warszawy. Rozpoczęta dopiero w latach 80. odbudowa opustoszałego Starego Miasta powoli przywracała miasto do życia. W ciągu minionych lat powstały nowe zakłady pracy i osiedla mieszkaniowe.

Niestety rozpoczęta odbudowa Starego Miasta nie miała charakteru rekonstrukcji historycznej. Była to raczej odbudowa, inspirowana historią. Jednak zachowany został układ przestrzenny budynków oraz ich kubatury. Jest to niewątpliwą wartością historyczną, że układ urbanistyczny nakreślony już w czasach założenia miasta pozostał. Do dzisiaj prowadzona jest odbudowa przedwojennej tkanki miasta. Wiele budynków, szczególnie w zabudowie kwartałowej, powstaje obecnie i w planach są kolejne nowe projekty³⁰.

³⁰ *Historia miasta*, <http://www.elblag.eu>, (data dostępu 20.01.2020r.)

Fot. 22 Widok na odbudowane kamienice na Starym Mieście, źródło: Justyna Breś urbnews.pl, (data dostępu 20.01.2020r.)

Obecnie Elbląg liczy około 124 tysięcy mieszkańców. Jest średniej wielkości, dynamicznie rozwijającym się miastem, ośrodkiem przemysłowym, akademickim i kulturalnym, atrakcyjną bazą wypadową dla turystów, a także portem morskim³¹.

3.2 Lokalizacja w Polsce i połączenia z innymi miastami

Elbląg położony jest w północno-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w pobliżu Zalewu Wiślanego, nad rzeką o tej samej nazwie. Należy do powiatu grodzkiego Elbląg i jest stolicą powiatu ziemskiego elbląskiego.

Usytuowany jest przy drodze S7, prowadzącej z Warszawy do Gdańska, oraz przy tak zwanej "Berlince" - drodze do Kaliningradu. Elbląg znajduje się około 60 km od Gdańska, 50 km od granicy polsko-rosyjskiej i 260 km od Warszawy. Najbliższym położonym lotniskiem jest port lotniczy im. Lecha Wałęsy w Gdańsku - Rębiechowie. Elbląg ma bezpośrednie połączenia kolejowe z takimi miastami jak: Gdańsk, Malbork, Tczew, Szczecin, Olsztyn, Ełkiem czy Białystok³².

³¹ Breś J.: *Elbląskie Stare / Nowe Miasto*, <http://urbnews.pl>, (data dostępu 20.01.2020r.)

³² *Elbląg*, <https://pl.wikipedia.org>, (data dostępu 21.01.2020r.)

LOKALIZACJA W KRAJU

LOKALIZACJA MIASTA
W WOJEWÓDZTWIE

Fot. 23 Lokalizacja miasta, grafiki autorskie

3.3 Stan istniejący i potencjał terenu projektowanego

Teren projektowy znajduje się na Starym mieście w Elblągu. Działka mieści się na skrzyżowaniu ulicy Wodnej oraz Studziennej. Zajmuje obszar działek o numerach ewidencyjnych 8/1, 9, 10/1, 10/2, 11, 112/10, 20/1, 20/2. Granice zakresu projektowego kształtowane są przez ciągi jezdne, rzekę i granicę terenu przemysłowego. Od zachodu graniczy z rzeką Elbląg a od północy terenem przemysłowego zakładu mechanicznego.

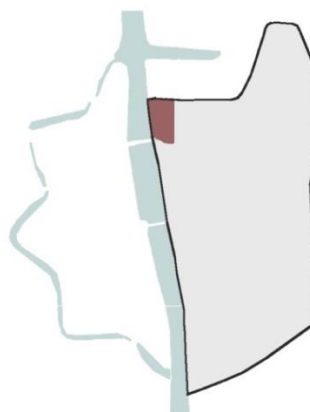
Obecnie na terenie projektowym znajduje się budynek parterowy, w którym mieści się restauracja. Bezpośrednio przy niej jest ogródek restauracyjny oraz duży parking. Parking ten obecnie zajmuje bardzo dużą powierzchnię działki. Teren jest dość równy, niewielki spadek biegnie od strony wschodniej działki w stronę rzeki. Cała wschodnia część działki pokryta jest zielenią. Działka stoi na przedłużeniu obecnego bulwaru przy rzece, posiada widok na katedrę. W najbliższym otoczeniu znajduje się wiele punktów gastronomicznych, galeria sztuki, Katedra pw. św. Mikołaja i hotele.

Wybrane miejsce, na projekt Centrum Tańca, posiada duży potencjał. Głównie ze względu na swoje położenie w samym sercu miasta i bliskość wody oraz dostępność różnego rodzaju niezbędnych funkcji. Na działce znajdują się również wartościowe okazy zieleni wysokiej, wartej do pozostawienia.

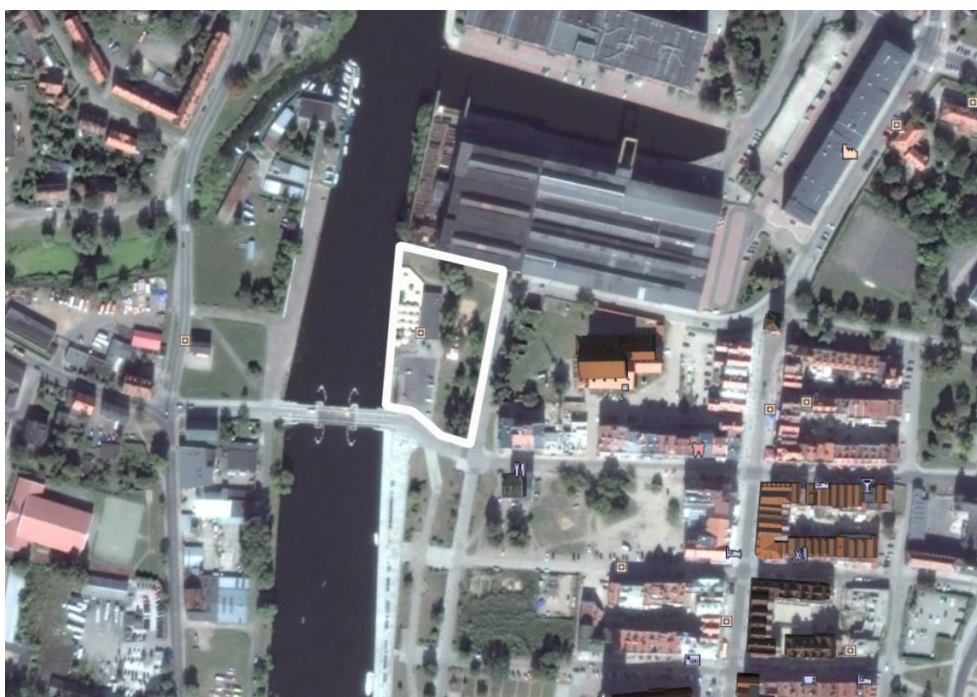
LOKALIZACJA DZIELNICY W MIEŚCIE

LOKALIZACJA OBSZARU
PROJEKTOWEGO W DZIELNICY

Fot. 24 Lokalizacja terenu projektowego, grafika autorska

Fot. 25 Widok z lotu ptaka na teren projektowy, źródło: Google Earth (data dostępu 21.01.2020r.)

3.4 Ustalenia MPZP

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP) określa:

„§ 6 Ustala się podstawowe funkcje na obszarze Starego Miasta:

...

3. Jako główne ciągi piesze ustala się:

b) Bulwar nadrzeczny;

4. Główny system komunikacji będzie stanowić ciąg dwukierunkowy ulic: Stoczniowej – Wałowej – Wodnej – Świętego Ducha i Wigilijnej oraz ulice: Zamkowa i Zygmunta Augusta na odcinku od ulicy Panieńskiej do Świętego Ducha.

§ 7 W strukturze obszaru Starego Miasta wyodrębnią się następujące strefy funkcjonalne:

1. strefa przybrzeżna W – mająca pełnić rolę reprezentacyjnego pieszego bulwaru miejskiego;

...

§ 8 Ustala się jako obowiązujące następujące zasady regulacyjne dla nowej zabudowy i zagospodarowania Starego Miasta :

...

3. należy odtworzyć plan poziomy miasta średniowiecznego w zakresie frontowych linii zabudowy, wielkości parcel oraz rzutów domów;

5. należy odtworzyć rysunek sylwety miasta zbliżony do historycznego – głównie poprzez budowę nowych domów o tradycyjnych gabarytach i harmonijne zestawienie nowej zabudowy z dawną architekturą monumentalną.

...

7. wysokości projektowanych kamienic nie mogą przekraczać wysokości kamienic stojących na tych samych parcelach przed 1945 rokiem;

...

16. ciągi komunikacji pieszej oraz obiekty użyteczności publicznej winny być zaprojektowane i zrealizowane w sposób zapewniający pełną dostępność dla osób niepełnosprawnych, w tym w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich.

§ 9 Zaleca się stosowanie następujących zasad regulacyjnych przy projektowaniu zabudowy i zagospodarowania Starego Miasta:

...

5. kolorystyka kamienic winna być utrzymana w barwach pastelowych z przewagą bieli, wzbogacona o walor kolorystyczny cegły, kamienia i drewna;

...

7. należy dążyć do jak najbardziej dyskretnej obecności instalacji oraz do jej ukrycia. Naziemne urządzenia sieciowe (stacje „trafo” itp.) należy realizować wyłącznie jako wbudowane.

§ 11 Dla strefy przybrzeżnej W – obowiązują ustalenia :

1. Funkcje :

a) preferowana: obsługa turystyki kulturalnej i turystyki krajoznawczej, w tym turystyki wodnej i Żeglarstwa (przystanie Żeglugi i Żeglarstwa, hotele, schroniska, pensjonaty, gastronomia, handel specjalistyczny);

b) towarzysząca: administracja gospodarcza, usługi kultury i rozrywki, kluby, galerie itp.;

c) dopuszczona: małe mieszkania związane z podstawową formą użytkowania budynku, usytuowane na wyższych kondygnacjach obiektów.

2. W strefie obowiązuje najwyższa jakość architektury budynków i najwyższy standard wyposażenia przestrzeni publicznych. Pożądane jest wyłonienie optymalnego rozwiązania zagospodarowania bulwaru i pierzei zabudowy w drodze konkursu architektoniczno – urbanistycznego.

3. Dla terenów oznaczonych na rysunku planu nr 1 symbolem W-1PP i W-2PP obowiązują ustalenia:

a) teren publiczny, ogólnodostępny, niezabudowany o charakterze reprezentacyjnego bulwaru i placu nadwodnego z wyłącznym ruchem pieszym;

b) ukształtowanie terenu winno umożliwiać dobrą ekspozycję zabudowy Starego Miasta, organizację masowych imprez oraz wykorzystanie nabrzeża jako przystani dla jachtów i statków turystycznych³³.

Fot. 26 Fragment rysunku MPZP, źródło: planowanie.umelblag.pl (data dostępu 10.01.2020r.)

4. IDEA PROJEKTU

4.1 Dane ogólne

Przedmiotem opracowania jest projekt Centrum Tańca, z funkcjami towarzyszącymi: gastronomiczną, hotelową i biurową, przy ulicy Wodnej na Starym Mieście w Elblągu. Składa się z 5 kondygnacji: jednej podziemnej, na której znajduje się garaż oraz pomieszczenia techniczne i gospodarcze; 4 nadziemnych, na których mieszczą się wszystkie pozostałe funkcje obiektu.

³³ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO STAREGO MIASTA W ELBLĄGU, UCHWAŁA NR XXIX/525/97 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 27 listopada 1997 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Starego Miasta w Elblągu, www.planowanie.umelblag.pl, (data dostępu 04.12.2019r.)

4.2 Koncepcja zagospodarowania terenu

Główną ideą założenia było stworzenie na projektowanym terenie przestrzeni dla ludzi. Zarówno wokół budynku jak i na nim. Budynek Centrum Tańca został usytuowany w miejscu obecnie stojącej restauracji i zachowany został główny podział terenu. „Część zielona” znajduje się od zachodniej strony działki, od ulicy Wodnej. Powstała tam część parkowa założenia, z wieloma drzewami – zarówno istniejącymi jak i nowoprojektowanymi. Natomiast od strony rzeki Elbląg zaprojektowano deptak jako przedłużenie istniejącego bulwaru. Wzdłuż niego i całego budynku zaproponowane zostały schody terenowe z widokiem na rzekę. W miejscu gdzie obecnie mieści się duży parking dla samochodów umieszczony został duży plac, przeznaczony dla użytkowników przestrzeni. Dla samochodów zostały przewidzianych 18 miejsc parkingowych prostopadłych przy ulicy Wodnej i parking podziemny, aby pozostała powierzchnię działki pozostawić wyłącznie do użytkowania pieszych. Do projektowanego obiektu naprowadzają główne ciągi piesze. Najważniejszym z nich jest ciąg będący bulwarem nadwodnym, naprowadzający na przestronny plac przed południową elewacją budynku prowadzący następnie na wzdłuż rzeki Elbląg lub na schody prowadzące na taras widokowy ze sceną i widownią. Od strony ulicy Wodnej do założenia wprowadzają nas dwa ciągi piesze w formie „alejek parkowych” – jeden na przedłużeniu ulicy Kuśnierskiej, a drugi ulicy Wałowej.

4.3 Koncepcja architektoniczna

Główną ideą architektoniczną projektowanego Centrum Tańca było ukazanie przez jego bryłę tańca. Początkowa prosta kilkunastokondygnacyjna bryła została poddana procesowi „ruchu”. W pierwszym etapie poszczególne kondygnacje obiektu zostały wysunięte w dwóch przeciwległych kierunkach – północnym i południowym. Następnie ruch został wprowadzony w dwóch kierunkach prostopadłych do tych pierwszych – wschód, zachód. W ten sposób powstała bryła będąca w pewien sposób symbolem tancerza izolującego poszczególne części swojego ciała w tańcu.

Elewacje bryły wprost przeciwnie do jej formy są w pewien sposób statyczne. Statyczność ta jest symbolicznym powtarzającym się rytmem, występującym zarówno w muzyce jak i w tańcu. Elewacje składają się z dużych przeszkleń połączonych z białymi płytami elewacyjnymi.

Dzięki wprowadzonym przesunięciom kondygnacji, na budynku utworzyły się tarasy o dużych powierzchniach, które zostały zagospodarowane różnorodną zielenią.

Przez środek budynku przechodzi przez wszystkie kondygnacje wielki hol ze schodami reprezentacyjnymi i windami, kończący się dużych rozmiarów przeszkleniem na dachu, doświetlającym cały budynek.

4.4 Układ funkcjonalny

Projektowany obiekt posiada czytelny podział funkcjonalny. Można wyróżnić trzy strefy: strefa dla tancerzy, strefa dla mieszkańców oraz przestrzeń wspólna. Do projektowanego budynku prowadzi dwa główne wejścia – jedno od strony ulicy Wodnej do holu głównego Centrum Tańca, dla tancerzy i trenerów, natomiast drugie na przedłużeniu bulwaru, do klubokawiarni, dostępnej zarówno dla użytkowników obiektu jak i ich użytkowników przestrzeni wokół - mieszkańców i turystów. Dodatkowe

wejścia to: wejście do zaplecza klubokawiarni, boczne wejście do głównej sali klubokawiarni, wyjście ewakuacyjne od strony dużej sali tanecznej na parterze.

Podziemna kondygnacja budynku mieści funkcję garażu wielostanowiskowego. Znajduje się tam 41 stanowisk dla samochodów osobowych, w tym 2 miejsca dla osób niepełnosprawnych oraz 17 stojaków na rowery. Na poziomie -1 znajdują się również pomieszczenia techniczne, w tym dwie wentylatornie, śmietnik, pomieszczenie dla sprzętaczek i pomieszczenia gospodarcze. Z kondygnacji podziemnej możemy dostać się na parter holu głównego Centrum Tańca, za pomocą windy lub klatki schodowej.

Na czterech nadziemnych kondygnacjach mieszczą się funkcje związane z Centrum Tańca oraz towarzyszące, będące uzupełnieniem, dzięki któremu obiekt zapewnia atrakcyjne przestrzenie dla odwiedzających obiekt. Komunikacja pionowa w obiekcie została zapewniona przez reprezentacyjne schody przechodzące przez środek budynku, dwie windy oraz dwie klatki schodowe, umieszczone po dwóch przeciwległych stronach projektowanego obiektu.

Wchodząc na parter głównym wejściem od ulicy Wodnej znajdujemy się w przestronnym holu Centrum Tańca. Na środku niego mieści się recepcja, natomiast za nią windy i schody reprezentacyjne prowadzące na wyższe kondygnacje. Po lewej stronie od głównego holu znajduje się klubokawiarnia, do której można wejść również od strony wejścia od ulicy Studziennej. Sama klubokawiarnia składa się z sali głównej oraz sali tanecznej z magazynem. Za barem znajduje się całe zaplecze pracowników, magazyny i pomieszczenia gospodarcze. Przy gastronomii zostały zapewnione toalety i szatnia, mieszczące się w holu pomiędzy klubokawiarnia a holem głównym Centrum Tańca. Po prawej stronie od holu głównego mieści się zaplecze pracowników obiektu oraz hol prowadzący do największej w całym obiekcie sali tanecznej, pełniącej również funkcję sali turniejowej w czasie organizacji turnieju tańca. Przy sali mieści się strefa zawodników, do której należą szatnie, toalety, poczekalnia tancerzy i sala rozgrzewkowa, a także pokój dla sędziów i trenerów.

„Sercem” 1. piętra jest wielki hol z pustką nad parterem. Po jednej stronie od niego mieści się strefa tancerzy, występujących, na scenie znajdującej się na tarasie. Są tam niezbędne pomieszczenia służące do przygotowań: garderoby, toalety, natryski, przebieralnie, magazyny strojów oraz sala prób, do której bezpośredni dostęp ma choreograf ze swojego pokoju. Na scenę prowadzi wyjście dostępne tylko dla występujących tancerzy. Widzowie na taras mogą się dostać schodami prowadzącymi z parteru wzdłuż elewacji zachodniej, gdzie przed sceną dostępne są dla nich miejsca na widowni, bar, oraz toalety. Natomiast po drugiej stronie od holu głównego pierwszego piętra znajduje się strefa szkoleniowa dla tancerzy. Składa się ona z zespołów szatniowych i z dwóch sali tanecznych połączonych bezpośrednio z pokojami trenerów. Przy każdej sali treningowej znajdują się wydzielona strefa odpoczynku dla tancerzy.

Na 2. Piętrze, wokół głównego holu, znajdują się dwie sale taneczne ze strefami odpoczynku, zespół szatniowy damski i męski, pomieszczenia wspólne trenerów, gabinet fizjoterapeuty i sala ćwiczeniowa. Na tarasy prowadzi dwa wyjścia po przeciwległych stronach budynku.

Najwyższa kondygnacja budynku – 3. piętro, mieści funkcje hotelowe i biurowe oraz bar z tarasem widokowym. Cztery apartamenty z widokiem na rzekę przeznaczone są dla wizytujących trenerów, bądź sędziów przyjeżdżających na turnieje tańca. Dla gości Centrum Tańca dostępny jest również bar na imprezy, odbywające się po zakończonych zawodach tanecznych. Po drugiej stronie piętra znajduje się strefa biurowa, w której mieści się siedziba Federacji Tańca Sportowego. Składa ona się z sekretariatu, pomieszczeń biurowych, zaplecza socjalnego i sali konferencyjnej.

5. ROZWIĄZANIA TECHNICZNE I TECHNOLOGIE

5.1 Dane techniczne

Powierzchnia działki: 6720m²

Powierzchnia zabudowy: 2208m²

Procent powierzchni zabudowy: 32,9%

Powierzchnia biologicznie czynna: 3713m²

Procent powierzchni biologicznie czynnej: 55%

Powierzchnia komunikacji: 1592m²

Ilość kondygnacji nadziemnych: 4

Ilość kondygnacji podziemnych: 1

5.2 Konstrukcja budynku

Obiekt składa się z 4 nadziemnych kondygnacji i jednej podziemnej. W projekcie został przyjęty układ konstrukcyjny mieszany ścianowo-szkieletowy i słupowo-płytowy. Stropy opierają się na ścianach nośnych zewnętrznych i części ścian wewnętrznych, słupach oraz podciągach wewnętrznych. Stateczność obiektu zapewniają ściany usztywniające prostopadłe do belek konstrukcyjnych. Płyty stropowe i stropodachowe pracują wielokierunkowo w układzie ciągłym. Podciągi pracują w układzie wolno podpartym.

5.3 Rozwiązania budowlano-konstrukcyjne budynku

Płyty stropowe – strop prefabrykowany monolityczny typu filigran 20cm. Płyty stropowe dachowe z żelbetu monolitycznego, o grubości min. 25cm, klasa betonu C20/25, stal A-III. Płyta fundamentowa monolityczna żelbetowa 50cm. Ściany zewnętrzne nośne z żelbetu monolitycznego o grubości 24cm. Ściany wewnętrzne nośne o grubości 20cm z żelbetu monolitycznego. Ściany zewnętrzne nośne poniżej terenu z żelbetu wodoszczelnego grubości 24cm, wylwane w technologii białej wanny. Ściany zewnętrzne wypełniające murowane z pustaków ceramicznych o grubości 24cm. Ściany usztywniające murowane z bloczków betonowych o grubości 18cm. Ściany działowe murowane z bloczków betonowych o grubości 12cm. Ściany szachtów instalacyjnych murowane z bloczków Silka o grubości 12cm. Ściany szybów windowych żelbetowe o grubości 18cm, klasa betonu C20/25, stal A-III. Słupy żelbetowe w garażu podziemnym o przekroju kwadratowym 35x35cm. Słupy żelbetowe na kondygnacjach nadziemnych o przekroju kwadratowym 24x24cm. Schody żelbetowe monolityczne, grubość płyty 12cm. Nadproża prefabrykowane L-19. Wieńce żelbetowe 24x20cm.

5.4 Warunki i sposób posadowienia

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dn. 25 kwietnia 2012r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych

(DZ. U. z 2012, poz.463), projektowany budynek zalicza się do II kategorii geotechnicznej w złożonych warunkach gruntowych. Przyjmuje się wysoki poziom wód gruntowych i trudne warunki geologiczno-inżynierskie. Fundament pod kondygnacją podziemną budynku projektuje się jako wannę żelbetową. Pod parterem budynek projektuje się na ławach i płytach fundamentowych. Konstrukcja obiektu ma odpowiedni ciężar, który na wypadek podniesienia poziomu wód gruntowych przeciwstawi się sile wyporu i zapewni stateczność obiektu.

5.5 Ochrona przeciwpożarowa

Obiekt znajduje się w grupie budynków średniowysokich – maksymalna wysokość wynosi 17,75m. Składa się z czterech kondygnacji nadziemnych oraz jednej podziemnej.

Budynek został zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZLIII, ZLV, garaż podziemny – kategoria PM. Z uwagi na funkcję jaką pełnią poszczególne pomieszczenia, zostały one przydzielone do odpowiednich kategorii zagrożenia ludzi, dlatego muszą spełniać wymagania dla poszczególnych kategorii.

Zgodnie z paragrafem 227 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 lipca 1994r. Dopuszczalna wielkość strefy pożarowej w przypadku projektowanego budynku, nie powinna przekroczyć 5000m². Budynek został podzielony na 5 stref przeciwpożarowych, które to strefy stanowią poszczególne kondygnacje budynku. Żadna ze stref nie przekracza powierzchni 5000m².

Poszczególne elementy obiektu zostały zaprojektowane w odpowiednich klasach odporności ogniowej: konstrukcja nośna R120, stropy REI60, ściany zewnętrzne EI60, ściany wewnętrzne EI30.

W budynku zaprojektowano 5 bezpośrednich wyjść ewakuacyjnych na zewnątrz z poziomu 0. Długości przejść oraz dojść nie przekraczają 10m/40m (przy dwóch dojściach). Szerokość przejścia ewakuacyjnego wynosi co najmniej 0.9m. Szerokość drzwi stanowiących wyjście ewakuacyjne wynosi minimum 0.9m. Wymiary drzwi na drodze ewakuacyjnej: szerokość. 0,9m, wysokość 2m w świetle ościeżnicy. Wymiary drogi ewakuacyjnej o minimalnej szerokość 1,4m oraz wysokość minimum 2. „Przejście nie powinno prowadzić łącznie przez trzy pomieszczenia” - warunek spełniony. Drzwi ewakuacyjne z pomieszczeń dla pow. 50 osób otwierają się na zewnątrz.

Jako drogę pożarową wykorzystuje się ciąg pieszy wzdłuż rzeki Elbląg oraz ciąg pieszy znajdujący się w północnej części działki.

5.6 Instalacje

W projektowanym budynku przewidziano następujące instalacje:

Instalacja elektryczna

Projektowany obiekt wyposażony będzie w energię elektryczną poprzez przyłącze do miejskiej sieci energetycznej. Przewody zostały poprowadzone w szachcie elektrycznym przechodzącym przez wszystkie kondygnacje. Pomieszczenie techniczne rozdzielni głównej prądu znajdują się na kondygnacji garażu podziemnego. Główny wyłącznik prądu został zlokalizowany przy wejściach głównych do budynku. .

Instalacje pożarowe: sygnalizacji pożaru SSP

Obiekt został wyposażony w elementy SSP: CSP, ROP, sygnalizatory, moduły sterujące i monitorujące oraz czujki.

Instalacje pożarowe: oddymianie

W obiekcie wydzielono pożarowo dwie klatki schodowe. Zastosowano oddymianie pasywne poprzez klapy dymowe przy klatkach schodowych. Na dachu zlokalizowano klapy oddymiające z napędem elektrycznym o powierzchni czynnej równej 5% powierzchni obudowanej klatki schodowej. Dodatkowo klapy te służą jako wyłaz na dach. Funkcję napowietrzania pełnią drzwi ewakuacyjne, które stanowią 130% powierzchni klapy oddymiającej.

Instalacja wentylacji grawitacyjnej

Wentylacja grawitacyjna obsługuje klatki schodowe za pomocą klap oddymiających oraz szyby windowe poprzez otwory wentylacyjne o powierzchni stanowiącej 1% powierzchni szyby windowego.

Instalacja wentylacji mechanicznej

W budynku zaprojektowano instalację wentylacji podzieloną na strefy, zgodnie z przeznaczeniem sanitarnym pomieszczeń. Centrale wentylacyjne znajdują się w pomieszczeniach technicznych, na poziomie -1. Zaprojektowano czerpnie ściennie i wyrzutnie na dachu. Pionowo kanały wentylacyjne rozprowadzono w szachtach wentylacyjnych, zaś poziomo - w przestrzeni sufitu podwieszanego.

Instalacja klimatyzacji

W budynku przewidziano instalację klimatyzacyjną. Jednostka zewnętrzna klimatyzacji została umieszczona na dachu budynku.

Wymiennik ciepła i instalacja centralnego ogrzewania

Źródłem ciepła dla obiektu będzie wymiennik ciepła zasilany z miejskiej sieci ciepłowniczej, znajdujący się w wydzielonym pomieszczeniu technicznym na poziomie -1.

Instalacja kanalizacji sanitarnej

Instalacja kanalizacji sanitarnej odprowadzać będzie ścieki grawitacyjnie. Piony kanalizacyjne wykonane będą z rur PCV, przechodzą przez wszystkie kondygnacje obiektu, aż do poziomu garażu podziemnego, dalej poziomo - przewodami odpływowymi pod stropem, prowadzonymi ze spadkiem 2% aż do studzienki rewizyjnej na zewnątrz budynku, odpowietrzane za pomocą wywiewek, wyprowadzonych ponad poziom stropodachu.

Instalacja wody zimnej i ciepłej

Budynek będzie zaopatrywany w wodę z miejskiej sieci wodociągowej. W pomieszczeniu przyłącza wody znajdującym się na poziomie -1 zlokalizowany będzie wodomierz i liczniki. Woda na

potrzeby instalacji centralnej ciepłej wody będzie pozyskiwana z zaprojektowanego węzła cieplnego. Piony instalacji umieszczone zostały w szachtach sanitarnych, z dostępną rewizją.

Instalacje wodne przeciwpożarowe

Przewiduję się wyposażenie budynku w instalacje hydrantów wewnętrznych, o przekroju 33 na poziomie garażu podziemnego oraz hydranty H25 na pozostałych kondygnacjach. Zasięg hydrantów wewnętrznych w poziomie obejmuje całą powierzchnię chronionego budynku. Woda hydrantowa wprowadzona zostanie z rozdzielacza w pomieszczeniu przyłącza wody. W ramach inwestycji zaprojektowano także hydranty zewnętrzne zlokalizowane na działce projektowej.

Instalacja odwodnienia budynku

Odwodnienie garażu – odprowadzenie wód przewidziano za pomocą odwodnienia liniowego oraz kratek ściekowych, przyjmując spadki powierzchni garażu 2%. Przewidziane zostały również separatory olejowe ze zintegrowanym piaskownikiem.

Odwodnienie dachu – odprowadzenie wód deszczowych przewidziano poprzez zastosowanie systemów grawitacyjnych, projektując rury spustowe KD 150 poprowadzone w pionowych szachtach przez wszystkie kondygnacje. Na poziomach 0,-1 przewidziano poziomy kanalizacji deszczowej.

5.7 Dostępność obiektu dla niepełnosprawnych

Obiekt został zaprojektowany z dbałością o dostępność dla osób niepełnosprawnych, nie znajdują się w nim żadne architektoniczne bariery, które mogłyby w jakikolwiek sposób utrudniać poruszanie się po budynku. Wejścia do budynku zaprojektowano na rzędnej terenu nie stosując progów. Rozmiary dźwigów osobowych zostały dobrane w taki sposób, aby osoby niepełnosprawne mogły bezproblemowo korzystać z komunikacji pionowej. W węzłach toalet ogólnodostępnych zapewniono toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Zapewniono 2 miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych na zewnątrz budynku i dwa w hali garażowej.

6. PODSUMOWANIE

Zastosowanie idei wzajemnego wpływu tańca i architektury wpłynęło bardzo pozytywnie na projekt budynku. Udało się dzięki temu stworzyć bryłę będącą pod wieloma względami odzwierciedleniem tańca, jako sztuki i sportu. W pierwszym etapie koncepcyjnym taniec „wykreował” kształt budynku –przesunięcia kondygnacji względem siebie w różnych kierunkach, niczym tancerz w ruchu. W ten sposób powstał taneczno-architektoniczny twór.

W kolejnym etapie projektowym, a mianowicie stworzeniu układu funkcjonalnego, to architektura wykreowała idealne przestrzenie dla tańca. Centrum Tańca oferuje tysiące metrów kwadratowych dla tancerzy, chcących rozwijać swoje pasje. Zapewnia użytkownikom obiektu przestrzenie, w których będą mogli codziennie trenować, rozwijać swoją pasję, kontrolować stan zdrowia, spędzać czas wolny, a także prezentować swoje umiejętności, na scenie zewnętrznej i sali turniejowej. Dodatkowo obiekt otwarty jest na całą społeczność, daje ludziom doświadczyć zarówno sztuki architektury jak i tańca w jednym miejscu. Są w nim przestrzenie tylko dla tancerzy, dla mieszkańców i turystów oraz przestrzenie wspólne.

Możliwości architektoniczne i techniczne dzisiejszych czasów pozwoliły na wiele udogodnień architektonicznych, mających bezpośredni wpływ na taniec. Sale taneczne są wystarczająco dużych rozmiarów, co pozwala na nieograniczone trenowanie. Co więcej są bardzo dobrze doświetlone i przez zastosowanie szkła inteligentnego, ilość wpadającego światła jest idealnie dostosowana do potrzeb tancerzy.

Tak powstała bryła jest świetnym miejscem do uprawiania swojej pasji, przez młodych tancerzy oraz atrakcyjną przestrzenią dla odwiedzających. Centrum Tańca znajduje się w samym środku miasta Elbląg – na Starym Mieście. Jest to najważniejsza część miasta, z oczywistych względów historycznych jak i atrakcyjnej bliskości do wody. Powstała architektura w takim miejscu mogłaby być ikoną polskiego tańca, znana na całym świecie oraz stać się charakterystycznym elementem miasta Elbląg.

WYKAZ POMIESZCZEŃ

BILANS POWIERZCHNI POZIOMU -1

0.1	HALA GARAŻOWA	1521,92 m ²
0.2	PRZEDSIONEK	26,24 m ²
0.3	KLATKA SCHODOWA	20,40 m ²
0.4	POM. SPRZĄTACZEK	11,81 m ²
0.5	ŁAZIENKA	3,41 m ²
0.6	MAGAZYN	3,08 m ²
0.7	WENTYLATORNIA	28,06 m ²
0.8	POMIESZCZENIE GOSPODARCZE	6,00 m ²
0.9	POMIESZCZENIE TECHNICZNE	16,93 m ²
0.10	ŚMIETNIK	20,54 m ²
0.11	POMIESZCZENIE NA PODSZYBIA WINDY	18,47 m ²
0.12	WENTYLATORNIA	34,97 m ²
	SUMA	1711,83 m ²

BILANS POWIERZCHNI PARTERU

1.1	PRZEDSIONEK	13,20 m ²
1.2	HOL GŁÓWNY	232,79 m ²
1.3	RECEPCJA	8,80 m ²
1.4	ZAPLECZE RECEPCJI	10,09 m ²
1.5	POMIESZCZENIE OCHRONY	4,73 m ²
1.6	SZATNIA PERSONELU	6,21 m ²
1.7	POMIESZCZENIE SOCJALNE	11,32 m ²
1.8	ŁAZIENKA	4,72 m ²
1.9	HOL	61,04 m ²
1.10	TOALETA MĘSKA	18,34 m ²
1.11	TOALETA DAMSKA	21,18 m ²
1.12	TOALETA DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH	4,68 m ²

1.13	KOMUNIKACJA	27,24 m ²
1.14	KLATKA SCHODOWA	27,00 m ²
1.15	POCZEKALNIA TANCERZY	47,21 m ²
1.16	SALA TANECZNA/ROZGRZEWKOWA	104,53 m ²
1.17	SZATNIA MĘSKA	34,98 m ²
1.18	TOALETA MĘSKA	5,76 m ²
1.19	SZATNIA DAMSKA	36,00 m ²
1.20	TOALETA DAMSKA	8,18 m ²
1.21	SALA TANECZNA/TURNIEJOWA	548,00 m ²
1.22	POKÓJ SĘDZIÓW	24,18 m ²
1.23	ŁAZIENKA	6,37 m ²
1.24	HOL	37,12 m ²
1.25	SZATNIA	11,97 m ²
1.26	TOALETA DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH	4,14 m ²
1.27	TOALETA DAMSKA	6,91 m ²
1.28	TOALETA MĘSKA	6,91 m ²
1.29	KLATKA SCHODOWA	27,00 m ²
1.30	KLUBOKAWIARNIA	251,86 m ²
1.31	BAR	20,86 m ²
1.32	KOMUNIKACJA	5,01 m ²
1.33	ZMYWALNIA	9,91 m ²
1.34	MAGAZYN	5,01 m ²
1.35	ZAPLECZE SOCJALNE	9,24 m ²
1.36	POMIESZCZENIE GOSPODARCZE	4,28 m ²
1.37	POMIESZCZENIE NA ODPADKI	3,63 m ²
1.38	KOMUNIKACJA	16,47 m ²
1.39	ŁAZIENKA	5,01 m ²
1.40	SZATNIA	3,00 m ²
1.41	SALA TANECZNA/KLUBOWA	61,02 m ²

1.42	MAGAZYN KLUBOKAWIARNI	32,76 m ²
	SUMA	1788,69 m ²

BILANS POWIERZCHNI 1 PIĘTRA

2.1	HOL	421,70 m ²
2.2	HOL / POCZEKALNIA TANCERZY	81,02 m ²
2.3	KLATKA SCHODOWA	20,40 m ²
2.4	GARDEROBA DAMSKA	49,23 m ²
2.5	PRZEBIERALNIA	4,03 m ²
2.6	TOALETA DAMSKA Z NATRYSKAMI	19,84 m ²
2.7	MAGAZYN	18,55 m ²
2.8	MAGAZYN	10,99 m ²
2.9	SALA PRÓB	76,10 m ²
2.10	GARDEROBA MĘSKA	29,71 m ²
2.11	PRZEBIERALNIA	4,03 m ²
2.12	TOALETA MĘSKA Z NATRYSKAMI	20,62 m ²
2.13	POKÓJ CHOREOGRAFA	17,04 m ²
2.14	ŁAZIENKA	4,71 m ²
2.15	HOL	48,46 m ²
2.16	KLATKA SCHODOWA	20,40 m ²
2.17	SZATNIA MĘSKA	16,16 m ²
2.18	TOALETA MĘSKA Z NATRYSKAMI	10,39 m ²
2.19	SZATNIA DAMSKA	16,20 m ²
2.20	TOALETA DAMSKA Z NATRYSKAMI	10,41 m ²
2.21	SALA TANECZNA	180,83 m ²
2.22	STREFA ODPOCZYNKU	23,35 m ²
2.23	POKÓJ TRENERA	14,05 m ²
2.24	ŁAZIENKA	3,62 m ²
2.25	MAGAZYN	3,96 m ²

2.26	SALA TANECZNA	139,61 m ²
2.27	STREFA ODPOCZYNKU	16,58 m ²
2.28	POKÓJ TRENERA	19,65 m ²
2.29	ŁAZIENKA	4,20 m ²
2.30	MAGAZYN	4,60 m ²
2.31	BAR	24,89 m ²
2.32	MAGAZYN BARU	7,07 m ²
2.33	TOALETA MĘSKA	7,26 m ²
2.34	POMIESZCZENIE GOSPODARCZE	4,31 m ²
2.35	TOALETA DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH	5,81 m ²
2.36	TOALETA DAMSKA	7,78 m ²
SUMA		1367,57 m ²
TARASY		
2.37	SCENA	117,56 m ²
2.38	TARAS Z WIDOWNIĄ	324,32 m ²
SUMA		441,88 m ²
SUMA CAŁKOWITA		1809,46 m ²

BILANS POWIERZCHNI 2 PIĘTRA

3.1	HOL	217,71 m ²
3.2	SALA TANECZNA	219,71 m ²
3.3	STREFA ODPOCZYNKU	47,89 m ²
3.4	HOL	39,10 m ²
3.5	POM. GOSP.	11,29 m ²
3.6	KLATKA SCHODOWA	24,04 m ²
3.7	SZATNIA TRENERÓW	28,93 m ²
3.8	TOALETA DAMSKA	7,48 m ²
3.9	TOALETA MĘSKA	7,57 m ²
3.10	ZAPLECZE SOCJALNE TRENERÓW	32,59 m ²

3.11	SALA TANECZNA	166,91 m ²
3.12	STREFA ODPOCZYNKU	24,11 m ²
3.13	HOL	97,36 m ²
3.14	POM.GOSP.	11,29 m ²
3.15	KLATKA SCHODOWA	24,04 m ²
3.16	GABINET FIZJOTERAPEUTY	14,93 m ²
3.17	GABINET MASAŻU	12,27 m ²
3.18	SALA ĆWICZENIOWA	66,15 m ²
3.19	SZATNIA MĘSKA	16,86 m ²
3.20	TOALETA MĘSKA Z NATRYSKAMI	22,19 m ²
3.21	SZATNIA DAMSKA	20,44 m ²
3.22	TOALETA DAMSKA Z NATRYSKAMI	26,94 m ²
SUMA		1139,79 m ²
TARASY		
3.23	TARAS	91,03 m ²
3.24	TARAS	55,43 m ²
SUMA		146,46 m ²
SUMA CAŁKOWITA		1286,25 m ²

BILANS POWIERZCHNI 3 PIĘTRA

4.1	HOL HOTELU	211,75 m ²
4.2	BAR	56,04 m ²
4.3	ZAPLECZE BARU	6,36 m ²
4.4	TOALETA MĘSKA	6,68 m ²
4.5	TOALETA DAMSKA	7,18 m ²
4.6	KOMUNIKACJA	18,20 m ²
4.7	KLATKA SCHODOWA	23,13 m ²
4.8	APARTAMENT	56,94 m ²
4.9	APARTAMENT	39,70 m ²

4.10	APARTAMENT	36,53 m ²
4.11	APARTAMENT	39,70 m ²
4.12	KOMUNIKACJA	53,69 m ²
4.13	KLATKA SCHODOWA	20,40 m ²
4.14	SALA KONFERENCYJNA	56,30 m ²
4.15	GABINET DYREKTORA	24,38 m ²
4.16	POM. BIUROWE	12,45 m ²
4.17	SEKRETARIAT	31,32 m ²
4.18	POM. BIUROWE	19,73 m ²
4.19	POM. BIUROWE	16,30 m ²
4.20	SZATNIA PRACOWNIKÓW	9,06 m ²
4.21	TOALETA DAMSKA	3,38 m ²
4.22	TOALETA MĘSKA	3,38 m ²
4.23	ZAPLECZE SOCJALNE	21,91 m ²
SUMA		774,52 m ²
TARASY		
4.24	TARAS	83,21 m ²
4.25	TARAS	147,20 m ²
SUMA		230,42 m ²
SUMA CAŁKOWITA		1004,94 m ²

WYKAZ LITERATURY

- [1] Augustyn A.: Frank Gehry Canadian American architect, <http://www.britannica.com/biography/Frank-Gehry>, (data dostępu 28.11.2020r.).
- [2] Ashkelon Music and Dance Center, <https://archello.com/project/ashkelon-music-and-dance-center> (data dostępu 19.03.2020r.).
- [3] Ballet Memphis / archimania, ArchDaily., 2018, <https://www.archdaily.com/887483/ballet-memphis-archimania>, (data dostępu 16.01.2020r.).
- [4] Borucka J.: Inspiracje muzyczne we współczesnej architekturze, praca doktorska, Politechnika Gdańska, 2007, s. 57-77.
- [5] Breś J.: Elbląskie Stare / Nowe Miasto, <http://urbnews.pl>, (data dostępu 20.01.2020r.).
- [6] Dance School Aurélie-Dupont / Lankry architects, ArchDaily., 2016, <https://www.archdaily.com/782953/dance-school-aurelie-dupont-lankry-architectes>, (data dostępu 15.01.2020r.).
- [7] Elbląg, <https://pl.wikipedia.org>, (data dostępu 21.01.2020r.).
- [8] Historia miasta, www.elblag.eu, (data dostępu 20.01.2020r.).
- [9] Jędrzejewski K.: Na ścieżkach wiedzy, Encyklopedia 100 tańców, red. K. Jędrzejewski, Bellona, Warszawa 2009, s.7.
- [10] Jodidio P.: Architecture Now! 3, Kolonia, Tashen , 2008, s. 12
- [11] O.: Taniec w teorii i praktyce, Poznań 2002, s. 148.
- [12] Mattingly, K.: Deconstructivists Frank Gehry and William Forsythe: De-Signs of the Times, Dance Research Journal, 1999, s. 20-28
- [13] MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO STAREGO MIASTA W ELBLĄGU, UCHWAŁA NR XXIX/525/97 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 27 listopada 1997 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Starego Miasta w Elblągu, www.planowanie.umelblag.pl, data dostępu (04.12.2019r.).
- [14] Mus A., Nowak P.: Skala i symbolika współczesnej architektury, Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ, Nauki Humanistyczne, Nr 7 (2/2013), s.76,82.
- [15] Perry and Marty Granoff Center for the Creative Arts, Brown University / Diller Scofidio + Renfro, Archdaily., 2011, <https://www.archdaily.com/112338/perry-and-marty-granoff-center-for-the-creative-arts-brown-university-diller-scofidio-renfro>, (data dostępu 16.01.2020r.).

- [16] Przepisy rywalizacji w sporcie tanecznym, <https://www.fts-taniec.pl>, (data dostępu 18.01.2020r.).
- [17] Rościszewski M.: Tańce salonowe, Warszawa 1904, s.10.
- [18] Santos S.: *Victor Enrich Transforms Architectural Images Into Optical Illusions*, <https://www.archdaily.com/780381/victor-enrich-transforms-architectural-images-into-optical-illusions>, (data dostępu 28.11.2020r.).
- [19] Siedlecka B., W. Biliński: *Tanec w edukacji dzieci i młodzieży, podręcznik dla nauczycieli*, AWF, Wrocław 2003, s.5.
- [20] Statut Federacji Tańca Sportowego, <https://www.fts-taniec.pl>, (data dostępu 18.01.2020r.).
- [21] Stojanowski R.: *Działalność pani Beaty Lichtarskiej*, Wrocław 1987, Biblioteka Skiby (Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy we Wrocławiu), maszynopis, k.10,13.
- [22] Szymczak M.: *Słownik Języka Polskiego tom III*, Warszawa: PWN, 1981, s. 74, 428.
- [23] *Tanec towarzyski*, https://pl.wikipedia.org/wiki/Tanec_towarzyski, (data dostępu 25.11.2020r.)
- [24] Wiczysty M.: *Tańczyć może każdy*, Kraków, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1986, s.36-37, 105-111, 133-135, 145-152, 205-208, 313-315.

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

Plansze 1-10 (oryg. B1 pomniejszone do A3)